

EAUT Europese blauwe kaart

Datum	Februari 2023
Status	Definitief

Colofon

Titel	EAUT Europese blauwe kaart
Status	Definitief
Contact	INDOA@ind.nl
	Ministerie van Justitie en Veiligheid Immigratie- en Naturalisatiedienst Directie Strategie en Uitvoeringsadvies Afdeling Onderzoek en Analyse Rijnstraat 8 2515 XP Den Haag Postbus 16275 2500 BG Den Haag

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	3
Managementsamenvatting	5
Afkortingenlijst.....	12
1 Inleiding	13
2 Huidige situatie en wijzigingen.....	15
2.1 De huidige situatie.....	15
2.1.1 Voorwaarden en procedures.....	15
2.1.2 Aantallen	17
2.2 Huidige werkproces	20
2.3 Wijzigingen op hoofdlijnen.....	21
2.4 Beleid	25
3 Gevolgen voor het werkproces.....	29
3.1 Aantallen.....	29
3.2 Impact Directie RVN	31
3.2.1 Klantgroep Zakelijk.....	31
3.2.2 Overige impact RVN.....	36
3.3 Impact Directie JZ	37
3.4 Impact Directie DV	37
3.4.1 Teams Zakelijk Beheer en Zakelijk Relatiemanagement.....	37
3.4.2 Team Handhaving (HTO en HIK).....	38
3.4.3 Overige impact DV.....	39
3.5 Gevolgen voor ICT-systemen	39
3.5.1 INDiGO	39
3.5.2 Metis.....	42
3.5.3 e-Dienstverlenen	42
3.5.4 Externe systemen: EU Mobile.....	43
3.6 Communicatie.....	43
3.6.1 Interne communicatie	43
3.6.2 Externe communicatie.....	44
3.6.3 Afstemming ketenpartners.....	45
3.7 Gevolgen voor externe partijen	45

3.7.1	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)	45
3.7.2	Belastingdienst.....	46
3.7.3	Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA).....	46
3.7.4	Ministerie voor Buitenlandse Zaken.....	46
3.8	Gevolgen voor de aanvrager	46
3.8.1	Gevolgen voor de referent	47
3.8.2	Gevolgen voor de vreemdeling	48
4	Implementatie.....	50
4.1	Tijdspad	50
4.1.1	Informatiebeveiliging	50
4.2	Financiële gevolgen	50
4.2.1	Structurele financiële gevolgen.....	50
4.2.2	Incidentele financiële gevolgen.....	51
5	Randvoorwaarden en risico's	53
5.1	Randvoorwaarden	53
5.2	Risico's	55
5.3	Handhavingsaspecten- en risico's	56
6	Conclusie	60
	Bijlage I Opdrachtbrief	64
	Bijlage II: Standaard vragenlijst EAUT	66
	Bijlage III: Betrokken partijen bij de EAUT	69

Managementsamenvatting

Aanleiding en achtergrond

Op 17 november 2021 is de herziene Europese kennismigrantenrichtlijn (EU) 2021/1883 (hierna: de herziene richtlijn), beter bekend als de 'Europese blauwe kaart' (EBK), in werking getreden.¹ De richtlijn regelt de voorwaarden voor toegang en verblijf van kennismigranten in de Europese Unie. De implementatie in nationale wet- en regelgeving moet uiterlijk 17 november 2023 voltooid zijn. Dit heeft gevolgen voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De waarnemend directeur-generaal Migratie (DGM) heeft de IND verzocht om een ex ante uitvoeringstoets (EAUT) uit te voeren naar de uitvoeringsgevolgen voor de IND van de gewijzigde regelgeving.

Wijzigingen

Als gevolg van de implementatie van de richtlijn wijzigt het Nederlandse beleid ten aanzien van de Europese blauwe kaart als volgt:

1. Het salariscriterium wordt verlaagd naar €5.008 bruto per maand, dit wordt jaarlijks op 1 januari geïndexeerd. Daarnaast gaat een lager salariscriterium gelden voor onlangs afgestudeerden. Hiermee komt de EBK in lijn met de kennismigrantenregeling.
2. De minimale duur van de arbeidsovereenkomst wordt ingekort van 12 naar 6 maanden.
3. Het wordt mogelijk een EBK aan te vragen op grond van hogere beroepsvaardigheden. Voorheen telde alleen een getuigschrift van hoger onderwijs.
4. Personen die internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat komen in aanmerking voor een EBK.
5. De standaard geldigheidsduur van de verblijfsvergunning wordt 5 jaar. Dit was 4 jaar.
6. Er worden weigerings- en intrekkingsoorzaken geïntroduceerd of aangepast met betrekking tot:
 - a. de toegestane periode van werkloosheid alvorens tot intrekking wordt overgegaan;
 - b. de toets of de werkgever diens wettelijke verplichtingen is nagekomen;
 - c. de economische activiteit of het faillissement van de werkgever;
 - d. het nakomen van de meldplicht bij wijziging van werkgever, en
 - e. situaties waarin de onderneming van de werkgever is opgericht of opereert met het voornaamste doel de toegang van vreemdelingen te faciliteren.
7. Alle referenten dienen een volledige aanvraag in, dit geldt ook voor erkend referenten. Ook is de versnelde toelatingsprocedure niet meer aan de orde voor EBK-aanvragen.
8. Kortetermijnmobiliteit (≤ 90 dagen) voor werkgerelateerde activiteiten wordt mogelijk.

9. Langetermijnmobiliteit (>90 dagen) wordt mogelijk na 12 maanden verblijf als EBK-houder in een lidstaat. Dit was 18 maanden. Gezinsleden mogen zich voegen bij de EBK-houder.
10. De beslistermijn voor gezinsleden van EBK-houders wordt verkort van 6 maanden naar 90 dagen. Wanneer de aanvraag tegelijkertijd met die van de EBK-aanvrager wordt ingediend, dient daarop gelijktijdig te worden beslist.
11. Voor overgang van een EBK naar de status EU-langdurig ingezetene is 5 jaar ononderbroken verblijf in de EU benodigd, waarvan ten minste de laatste twee jaar als EBK-houder in de lidstaat waar de aanvraag EU-langdurig ingezetene is ingediend. Voor de overige jaren telt voortaan ook een aantal andere verblijfsgronden mee voor de verblijfsopbouw. Voorheen was 5 jaar verblijf als EBK-houder benodigd.

Uitvoerbaarheid en financiële impact

Op **negen onderdelen** worden de wijzigingen **uitvoerbaar** geacht, **mits** aan de in het rapport genoemde randvoorwaarden wordt voldaan. Bij **twee wijzigingen** worden echter knelpunten voorzien. Het betreft de toetsing van één van de nieuwe intrekings- en weigeringsgronden, namelijk de voorwaarde dat de werkgever economische activiteit uitoefent en het betreft toetsing van de beroepsvaardigheden van de EBK-aanvrager. Specifiek voor deze twee wijzigingen zijn met de EAUT twee scenario's in kaart gebracht. In **scenario 1** wordt het UWV om advies gevraagd inzake beide toetsen. In **scenario 2** wordt de beoordeling van de twee voorwaarden bij de IND zelf belegd.

De uitvoerbaarheid van de toets op economische activiteit en de hogere beroepsvaardigheden in scenario 1 is nog **onbekend**. Dit dient door het UWV vast te worden gesteld in een uitvoeringstoets. Ook is nog onbekend hoe in scenario 1 de toets op hogere beroepsvaardigheden door het UWV wordt vormgegeven. Afhankelijk van de werkwijze geldt een handhavingsrisico. De **handhaafbaarheid** van de wijzigingen door de IND in scenario 1 is afhankelijk van de mogelijke werkwijze die uit de uitvoeringstoets blijkt.

Het toetsen van de economische activiteit door de IND (scenario 2) is **uitvoerbaar**, mits aan de randvoorwaarden is voldaan. Het beoordelen van de beroepsvaardigheden door de IND is **niet uitvoerbaar** wegens een **te groot handhavingsrisico**. Een inhoudelijke beoordeling van de beroepsvaardigheden is voor de IND niet mogelijk, gezien de complexiteit bij het vaststellen van relevante ervaring voor een specifieke functie en het feit dat dit niet tot de kerntaken van de IND behoort. Wel zou een beoordeling kunnen worden uitgevoerd op basis van een eigen verklaring van de referent. Het feit dat deze eigen verklaring ook van niet-erkend referenten zou moeten worden aangenomen, van wie de betrouwbaarheid niet vooraf is vastgesteld, brengt echter een te groot handhavingsrisico met zich mee.

Aantallen

Het is lastig in te schatten welke impact de wijzigingen hebben op de aantallen EBK-aanvragen. In dit rapport wordt uitgegaan van twee scenario's. In beide scenario's is sprake van een stijging van het aantal aanvragen, omdat in de afgelopen jaren een stijgende trend te zien is en de herziene richtlijn in het algemeen versoepelingen

met zich meebrengt. In **scenario A** wordt uitgegaan van 50 extra aanvragen per jaar in 2023 en 2024, en in **scenario B** van 200 extra aanvragen per jaar in 2023 en 2024.

Structurele financiële kosten

De verwachte structurele personele kosten voor de IND verschillen per scenario:

	Scenario 1A	Scenario 1B	Scenario 2A	Scenario 2B
Personele kosten IND op jaarbasis	€ 97.280 (1,2 FTE extra)	€ 198.390 (2,5 FTE extra)	€ 105.850 (1,3 FTE extra)	€ 210.340 (2,7 FTE extra)

Incidentele financiële kosten

De IV-aanpassingen worden ingeschat op € 53.650 voor de IND (INDiGO en METiS). De benodigde aanpassingen met betrekking tot communicatie vallen binnen het normale budget en hebben geen extra financiële of personele consequenties.

De impact van de wijzigingen op de IND, externe partijen en aanvragers wordt hieronder verder toegelicht.

Impact op beleid

De implementatie van de richtlijn vereist aanpassingen in de Vreemdelingenwet (Vw) 2000, het Vreemdelingenbesluit (Vb) 2000, het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen (Buwav), Voorschrift Vreemdelingen (VV) 2000, het Besluit arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (BagwEU) en het Besluit inburgering 2021.

De volgende paragrafen in hoofdstuk B6 (Kennis en Talent) behoeven aanpassing in de Vreemdelingencirculaire (Vc) 2000: B6/1, B6/2.6, B6/3.3.5, B6/4.6, B6/5.2. Daarnaast moet Werkinstructie 2017/2 worden gewijzigd.

Na implementatie gelden voor alle referenten dezelfde voorwaarden bij het indienen van de EBK-aanvraag. Zo moet ook de erkend referent een volledige aanvraag indienen (dat is nu niet het geval) en geldt geen kortere procedure voor erkend referenten. Referenten blijven erkend ten aanzien van bestaande vergunningen. Pas bij een eventuele verlengingsaanvraag wordt deze als gewone referent ingediend en als zodanig geregistreerd en afgehandeld. Voor gewone referenten gelden ten aanzien van de EBK dezelfde plichten als voor erkend referenten, namelijk de informatie- en administratieplicht. Er is daarom geen overgangsrecht nodig.

Voor het toetsen van hogere beroepsvaardigheden en de economische activiteit van de werkgever dient het (uitvoerings)beleid nog nader te worden uitgewerkt. Zowel in scenario 1 als 2 geldt dat bij aanvragen ingediend door referenten die al erkend zijn bij de IND, de erkenning wordt meegewogen in de beoordeling van economische activiteit. In die gevallen is de continuïteit en solvabiliteit van de onderneming namelijk al tijdens de erkenningsprocedure vastgesteld.

Impact op de IND per directie

Directie RVN – Klantgroep Zakelijk

In de huidige situatie is Klantgroep Zakelijk, Team Kennis en Talent (K&T) verantwoordelijk voor de behandeling van EBK-aanvragen. Het uitgangspunt is dat K&T na de wijzigingen verantwoordelijk blijft. In het geval dit verandert, zal de behandeling van EBK-aanvragen elders binnen Klantgroep Zakelijk worden belegd. De impact op Klantgroep Zakelijk is redelijk. Door het aanzienlijke aantal wijzigingen neemt de inhoudelijke complexiteit van aanvragen toe. Daarnaast gaan kortere wettelijke beslisttermijnen gelden voor gezinsleden van EBK-houders. Bovendien worden meer voorwaarden getoetst, zoals de beroepsvaardigheden en economische activiteit. In combinatie met een verwachte stijging van het aantal EBK-aanvragen zal de normtijd van het behandelen van EBK-aanvragen en de werklast van Klantgroep Zakelijk toenemen in zowel scenario 1 (extra normtijd 0,5 uur) als 2 (extra normtijd 1 uur).

De personele gevolgen voor Klantgroep Zakelijk zijn beperkt. In scenario 1A, waarin 50 extra aanvragen op jaarbasis worden verwacht en het UWV de beroepsvaardigheden en economische activiteit toetst, is 0,20 extra FTE nodig. Bij 200 extra aanvragen en toetsing door het UWV, is 0,5 extra FTE nodig (scenario 1B). In scenario 2A, met 50 extra aanvragen en toetsing door de IND is 0,3 extra FTE nodig. Bij een toename van 200 extra aanvragen en toetsing door de IND is 0,7 extra FTE nodig (scenario 2B). Een korte opleiding zal nodig zijn voor behandelaren en/of beslissers.

Directie RVN – Klantgroep Verlengingen

Omdat nieuwe intrekingsgronden gaan gelden die van invloed kunnen zijn op de doorlooptijden van verlengingsaanvragen, wordt geringe impact verwacht op de werklast van Klantgroep Verlengingen. Er zal geen extra capaciteit nodig zijn.

Directie JZ

De verwachte impact op JZ is gering. De introductie van nieuwe intrekings- en weigeringsgronden kunnen een lichte stijging in het aantal beroepsprocedures tot gevolg hebben, maar dit heeft naar verwachting geen impact op de benodigde FTE.

Directie DV – Team Zakelijk

De impact van de wijzigingen op Team Zakelijk (Afdelingen Zakelijk Relatiemanagement en Zakelijk Beheer) is gering. Door een stijging van EBK-aanvragen en de introductie van nieuwe intrekings- en afwijzingsgronden wordt een beperkte toename van de werklast verwacht, maar dit kan naar verwachting binnen de bestaande bezetting worden opgevangen.

Directie DV – Team Handhaving

De impact van de wijzigingen op HTO en HIK is beperkt. In de huidige situatie houdt HTO met name toezicht op erkend referenten, maar ook bij niet-erkend referenten naar aanleiding van signalen. Na de wijzigingen zal de werklast van HTO naar verwachting toenemen, omdat er nieuwe afwijzings- en intrekingsgronden moeten worden gehandhaafd en omdat meer toezicht op niet-erkend referenten nodig zal zijn. Om dit te realiseren zal HTO in het scenario waarbij 50 extra aanvragen op jaarbasis worden verwacht 1 extra FTE nodig hebben en in het scenario met 200 extra aanvragen 2 extra FTE. Er wordt geen impact verwacht op HIK.

Directie DV – overige afdelingen

De impact op overige afdelingen binnen Directie DV is beperkt.

Aanpassingen IV-systemen

In INDiGO zijn enkele kleine aanpassingen vereist voordat de herziene richtlijn in werking kan treden, zoals aanpassing van kwalificatielijsten. Daarnaast wordt een middelgrote wijziging voorzien, namelijk het toevoegen van extra tekst op het verblijfsdocument wanneer een statushouder uit een andere lidstaat een verblijf op basis van EBK krijgt.

De gevolgen voor METiS zijn zeer beperkt.

Communicatie

Interne communicatie: werkinstructies dienen te worden aangepast, evenals informatie in Kennisapplicatie Atlas.

Externe communicatie: websites (intern en extern), aanvraag- en meldingsformulieren en brochures dienen te worden aangepast. Daarnaast is extra voorlichting aan (erkend) referenten nodig en dienen ketenpartners en andere betrokken partijen tijdig op de hoogte te zijn van de wijzigingen.

Impact op externe partijen

UWV: Er worden gevolgen voor het UWV verwacht ten aanzien van de toets op marktconformiteit. In scenario 1 wordt impact verwacht op het UWV ten aanzien van de toets op beroepsvaardigheden en economische activiteit. Het is voor de IND van belang dat het UWV een eigen uitvoeringstoets doet naar de gevolgen van de wijzigingen en dat naar aanleiding daarvan door IND, DMB en SZW een beleidsmatige keuze wordt gemaakt of het wenselijk is dat UWV standaard een adviesrol krijgt in de EBK-procedure.

Belastingdienst: Omdat de IND informatie over wettelijke verplichtingen inzake belasting bij de Belastingdienst opvraagt, wordt verwacht dat een toename van het aantal EBK-zaken tot een grotere belasting zal leiden bij de Belastingdienst. De consequenties hiervan voor de Belastingdienst zijn niet onderzocht binnen deze EAUT.

Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA): de IND zal na de wijzigingen meer informatie bij NLA op moeten vragen. De impact die dit heeft op NLA is niet onderzocht binnen deze EAUT. De IND maakt hierover – indien nodig – aanvullende procesafspraken met de NLA.

Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ): BZ zal op de hoogte gesteld moeten worden van de wijzigingen vanwege betrokkenheid bij de mvv-procedure op de diplomatieke posten in het buitenland. Voor het werkproces worden geen gevolgen verwacht.

Impact op de aanvrager (vreemdeling en referent)

Na implementatie gelden voor alle referenten dezelfde voorwaarden bij het indienen van de EBK-aanvraag. Zo moet ook de erkend referent een volledige aanvraag indienen en geldt geen kortere procedure voor erkend referenten. Dit is voor hen naar verwachting goed uitvoerbaar. Een randvoorwaarde is dat zowel erkend als niet-erkend referenten tijdig en helder worden geïnformeerd over de wijzigingen. Vanwege het aanzienlijke aantal wijzigingen, is goede informatievoorziening

eveneens van belang voor het doenvermogen van de vreemdeling. Met name de toelating op grond van hogere beroepsvaardigheden en het in aanmerking komen van statushouders verdienen aandacht. Om referenten in staat te stellen gelijktijdig een aanvraag voor gezinsleden in te dienen – zodat hier gelijktijdig op kan worden beslist – is het van belang dat zij worden gemachtigd door de vreemdeling. Een mogelijkheid die dit proces kan vereenvoudigen en het doenvermogen van vreemdeling en referent ten goede komt, is het standaard toevoegen van een machtigingsformulier aan het aanvraagformulier.

Tijdsplan implementatietraject

Om de betreffende wijzigingen te kunnen uitvoeren vanaf het moment van implementatie is het – gezien de huidige releaseplanning van INDiGO – noodzakelijk dat zeven maanden vóór de implementatiedatum de wetgeving vaststaat en niet meer gewijzigd wordt. De wetgeving dient dus in april 2023 vast te staan. Het benodigde tijdsplan van de andere aanpassingen vallen binnen deze zeven maanden.

Randvoorwaarden en risico's

Er worden handhavingsrisico's gesignaleerd ten aanzien van het toetsen van hogere beroepsvaardigheden en economische activiteit in zowel scenario 1 als 2. Ook is het mogelijk dat de afhankelijkheid van de IND van partnerorganisaties (het UWV, de NLA en de Belastingdienst) wordt vergroot, hetgeen impact kan hebben op de doorlooptijden. Daarnaast is er een risico op trage informatie-uitwisseling met andere EU-lidstaten ten aanzien van mobiliteit, aanvragen van personen die internationale bescherming genieten, en EBK-houders die de status van langdurig ingezetene aanvragen na verblijf in meerdere lidstaten. Bij aanvragen voor langetermijnmobiliteit waar niet tijdig op is beslist is er een risico op het onnodig instellen van een onderzoek door NLA, omdat de EBK-houder bij niet tijdige beslissing wel arbeid mag gaan verrichten. Tot slot geldt dat het onzeker is in hoeverre het aantal EBK-aanvragen als gevolg van de wijzigingen zal toenemen.

Een belangrijke randvoorwaarde voor tijdige implementatie is dat relevante aanpassingen in wet- en regelgeving uiterlijk in april 2023 gereed zijn (voor lagere regelgeving in concept). In scenario 1 moeten goede beleidsmatige afspraken worden en dient het UWV een uitvoeringstoets te doen, met aandacht voor zowel uitvoerbaarheid als handhaafbaarheid van de toetsing. De IND kan vervolgens procesafspraken maken met het UWV. In beide scenario's moeten daarnaast afspraken gemaakt worden met de NLA voor het leveren van benodigde informatie. Zowel in scenario 1 als 2 is binnen de IND tijdig meer FTE nodig voor Klantgroep Zakelijk en HTO. Daarnaast is goede informatievoorziening benodigd, zowel intern als richting partnerorganisaties, referenten en aanvragers. De IND dient samen met NLA te onderzoeken hoe het onnodig instellen van onderzoek kan worden voorkomen, in het geval er niet tijdig wordt beslist op een aanvraag langetermijnmobiliteit.

Een laatste randvoorwaarde is dat een besluit wordt genomen over de hieronder genoemde openstaande beleidsvraagstukken en onduidelijkheden.

- Welke IND-afdeling binnen Klantgroep Zakelijk verantwoordelijk wordt voor het behandelen van de EBK-aanvragen.

- De vraag of scenario 1 uitvoerbaar is voor het UWV, en of in scenario 2 een niet-inhoudelijke check van een eigen verklaring van de referent volstaat.
- Een besluit of EU Mobile of een ander kanaal gebruikt zal worden voor informatie-uitwisseling met andere EU-lidstaten, onder andere voor het vragen van bevestiging van de asielstatus bij de lidstaat waar de vreemdeling internationale bescherming geniet. Indien voor EU Mobile wordt gekozen dient binnen de IND duidelijk te worden welke afdeling voor dit systeem geautoriseerd wordt in het kader van EBK-zaken.
- Een besluit over het opnemen van een machtigingsformulier voor gezinsleden in het aanvraagformulier.

Indien niet aan de randvoorwaarden is voldaan is er een risico op vertraging. Ook kunnen zich dan knelpunten voordoen in de afhankelijkheid van de IND van externe partijen en in de communicatie met andere EU-lidstaten in EBK-zaken.

Afkortingenlijst

AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BagwEU	Besluit arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie
BIC	Afdeling Business Informatie Centrum
BIS	Afdeling Business Innovation & Support
BuWav	Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen
BV	Directie Bedrijfsvoering
DGM	Directeur-Generaal Migratie
DMB	Directie Migratiebeleid
DV	Directie Dienstverlening
DWJZ	Directie Wetgeving en Juridische Zaken
EAUT	Ex ante uitvoeringstoets
EBK	Europese Blauwe Kaart
FBI	Afdeling Financiën en Business Informatie
ICT	Intra-Corporate Transferees
HIK	Afdeling Handhaving Informatie Knooppunt
HTO	Afdeling Handhaving, Toezicht en Onderzoek
IDW	Internationale Diplomawaardering
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IV	Directie Informatievoorziening
JZ	Directie Juridische Zaken
K&C	Afdeling Keteninformatie & Controle
K&T	Afdeling Kennis & Talent
KIC	Afdeling Klantinformatiecentrum
KM	Kennismigrant
MVV	Machtiging tot Voorlopig Verblijf
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie
O&A	Afdeling Onderzoek & Analyse
PR&A	Afdeling BIS Projecten, Regie en Advies
RVN	Directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap
SUA	Directie Strategie en Uitvoeringsadvies
SZW	Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T&I	Titel en Identiteit
TEV	Toegang en Verblijf
TZB	Team Zakelijk Beheer
TZRM	Team Zakelijk Relatiemanagement
TWV	Tewerkstellingsvergunning
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Vb	Vreemdelingenbesluit 2000
Vc	Vreemdelingencirculaire 2000
VV	Voorschrift Vreemdelingen 2000
VVR	Verblijfsvergunning regulier
Vw	Vreemdelingenwet 2000

1 Inleiding

Aanleiding onderzoek

Op 17 november 2021 is de herziene Europese kennismigrantenrichtlijn (EU) 2021/1883 (hierna: de herziene richtlijn), beter bekend als de 'Europese blauwe kaart' (EBK), in werking getreden. De richtlijn regelt de voorwaarden voor toegang en verblijf van kennismigranten in de Europese Unie. De implementatie in nationale wet- en regelgeving moet uiterlijk 17 november 2023 voltooid zijn. Dit heeft gevolgen voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND).

De EU beoogt de aanpak voor het aantrekken van hooggekwalificeerde werknemers uit derde landen verder te harmoniseren en te versterken door de bestaande regeling voor deze doelgroep om in de EU te komen werken, aantrekkelijker en effectiever te maken. De EBK is daarvoor het belangrijkste instrument. Met de herziene richtlijn wordt het geldende looncriterium verlaagd, waardoor het mogelijk is om deze in Nederland gelijk te trekken met de norm die geldt voor de nationale kennismigrantenprocedure, wordt de minimale looptijd van de arbeidsovereenkomst verkort en kan toepasselijke werkervaring dienen ter vervanging van de opleidingseisen. Ook komen er meer mogelijkheden voor intra-EU-mobiliteit, wordt de EBK opengesteld voor personen die internationale bescherming genieten in één van de EU-lidstaten, en een kortere wettelijke beslistermijn voor gezinsleden van EBK-houders. Daarnaast creëert de herziene richtlijn nieuwe gronden voor intrekking/weigering van de verblijfsvergunning omtrent het nakomen van verplichtingen door de werkgever. De herziene richtlijn trekt richtlijn 2009/50/EG ten aanzien van toegang en verblijf van kennismigranten in de EU² in. De herziene richtlijn doet geen afbreuk aan het recht van lidstaten om een andere verblijfsvergunning dan een EBK af te geven, waardoor de nationale regeling kennismigranten in Nederland ongewijzigd blijft.

De waarnemend directeur-generaal Migratie (DGM) heeft de directeur-generaal van de IND (DG IND) per brief verzocht om een ex ante uitvoeringstoets (EAUT) uit te voeren naar de uitvoeringsgevolgen voor de IND van de gewijzigde regelgeving. Eveneens is aangegeven dat (nieuwe) afspraken moeten worden gemaakt met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en de Nederlandse Arbeidsinspectie. In de opdrachtbrief (bijlage I) is een aantal onderzoeksvragen gesteld die in de ex ante uitvoeringstoets (EAUT) dienen te worden beantwoord:

- Welke uitvoeringstechnische, personele en IT-gerelateerde consequenties heeft implementatie van de herziene kennismigrantenrichtlijn voor de IND en wat zijn de gevolgen voor de doorlooptijden van aanvragen voor een EBK?
- Zijn de benodigde aanpassingen uitvoerbaar en handhaafbaar? Zo ja, op welke wijze en (eventueel) onder welke voorwaarden?
- Wat zijn de financiële effecten (kosten en/of besparingen) van de implementatie voor de IND (zowel structureel als incidenteel)?

² Richtlijn 2009/50/EG van de Raad van 25 mei 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan (PbEU L 155).

-Welke risico's en knelpunten zijn te verwachten bij implementatie van de herziene Europese kennismigrantenrichtlijn? Zijn er risico's en knelpunten verbonden aan het doenvermogen van de vreemdeling (menselijke maat)?
-Welke onderdelen van de Vreemdelingencirculaire 2000 en welke werkinstructies dient de IND aan te passen?
-Kunnen de benodigde aanpassingen binnen de IND vóór 17 november 2023 gereed zijn?

In deze EAUT gaat het niet om een politieke of maatschappelijke beoordeling of om een toetsing van de juridische juistheid of de beleidslogica van het wetsvoorstel.

Daar waar mogelijk zijn in deze EAUT de gevolgen voor de vreemdeling in kaart gebracht, waarbij expliciet is gekeken hoe de wijzigingen aansluiten bij het 'doenvermogen' van de vreemdeling (menselijke maat). Mogelijke knelpunten door indirecte impact van de wijzigingen op andere regelingen (zoals voor kennismigranten en langdurig ingezetenen) zijn op hoofdlijnen opgehaald.

Werkwijze en aanpak

De EAUT had een doorlooptijd van 1 september tot 31 december 2022. Om de onderzoeksvragen van deze EAUT te kunnen beantwoorden zijn gesprekken gevoerd met deelnemers van diverse organisatieonderdelen van de IND en van externe partijen (zie bijlage III voor de deelnemende partijen).

De IND is afhankelijk van partners voor een juiste implementatie van de herziene richtlijn, te weten SZW, UWV en de Nederlandse Arbeidsinspectie. In het kader van de EAUT is onderzocht op welke terreinen nieuwe afspraken dienen te worden gemaakt en/of bestaande afspraken dienen te worden uitgebreid. De impact hiervan is zoveel mogelijk meegenomen in de EAUT. Hierbij staat de impact op de IND centraal, de impact op partners valt buiten de reikwijdte van deze EAUT.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de huidige situatie en de conceptwijzigingen beschreven. In hoofdstuk 3 worden de gevolgen van deze wijzigingen voor het werkproces voor de IND, voor externe partijen en voor de vreemdeling uiteenzet. Hoofdstuk 4 gaat over de implementatie van de richtlijn, waarbij het tijdspad en financiële gevolgen in kaart worden gebracht. Randvoorwaarden en risico's komen aan bod in hoofdstuk 5. De eindconclusie wordt beschreven in hoofdstuk 6.

2 Huidige situatie en wijzigingen

In dit hoofdstuk wordt allereerst omschreven hoe de huidige richtlijn Europese Blauwe Kaart in Nederland is geïmplementeerd. Vervolgens wordt uitgelegd wat wijzigt als gevolg van de herziene richtlijn. Tot slot wordt een aantal beleidsoverwegingen besproken ten aanzien van de wijzigingen die van belang zijn voor de IND.

2.1 De huidige situatie

De huidige richtlijn Europese blauwe kaart 2009/50/EG definieert de voorwaarden voor toelating en verblijf waar onderdanen van derde landen (en hun gezinsleden) aan moeten voldoen om hooggekwalificeerd werk te kunnen verrichten in de lidstaten. Nederland heeft de richtlijn in juni 2011 geïmplementeerd.

2.1.1 Voorwaarden en procedures

Om in de huidige situatie voor een Europese blauwe kaart (EBK) in aanmerking te komen, gelden de volgende voorwaarden en procedures.

Salariscriterium

- Het salariscriterium moet ten minste 1,5 keer het nationaal bruto jaarinkomen zijn. In 2022 is het salariscriterium in Nederland €5.670 (bruto maandsalaris exclusief vakantietoeslag).
- Er geldt geen verlaagd salariscriterium voor onlangs afgestudeerden zoals bij de nationale kennismigrantenregeling.

Minimale duur arbeidsovereenkomst

- De aanvrager moet een getekende arbeidsovereenkomst van minimaal één jaar overleggen.

Hogere beroepskwalificaties

- Om in aanmerking te komen voor een EBK moet een postsecundair hoger onderwijsprogramma van ten minste drie jaar zijn afgerond. Om dit aan te tonen moet een getuigschrift van hoger onderwijs worden overlegd. Een buitenlands bachelor- of masterdiploma moet worden beoordeeld door Internationale Diplomawaardering (IDW).
- Er kan geen aanvraag worden gedaan op basis van relevante werkervaring zonder bachelor- of masterdiploma (hogere beroepsvaardigheden).

Uitgezonderde verblijfs categorieën

- De EBK is niet beschikbaar voor vreemdelingen die tijdelijke bescherming, internationale bescherming of subsidiaire bescherming genieten in een EU-lidstaat, of die daartoe een aanvraag hebben ingediend en in afwachting zijn van een besluit over hun status.

- Daarnaast is de EBK niet beschikbaar voor gezinsleden van mobiele EU-burgers, en voor vreemdelingen die een aanvraag indienen om als onderzoeker in de zin van richtlijn 2005/71/EG in een lidstaat te verblijven.

Geldigheidsduur verblijfsvergunning

- De maximale geldigheidsduur van een EBK is vier jaar. Indien de arbeidsovereenkomst voor kortere tijd is aangegaan, wordt de verblijfsvergunning verleend voor de duur van die overeenkomst. Daarbij worden drie maanden opgeteld om de houder van de EBK de gelegenheid te bieden een andere betrekking als kennismigrant te zoeken, zolang de maximale termijn van vier jaar niet wordt overschreden.

Arbeid als zelfstandige

- Het is in Nederland toegestaan arbeid als zelfstandige uit te oefenen als EBK-houder, zolang het werk waarvoor de EBK is afgegeven hoofdarbeid blijft. Dit is niet verankerd in de huidige richtlijn.

Afwijzing, intrekking en niet-verlenging

- De EBK dient te worden geweigerd of ingetrokken indien niet (meer) aan de toelatingsvoorwaarden is voldaan of als de overlegde documenten op frauduleuze wijze zijn verkregen, dan wel vervalst of veranderd zijn.
- Tevens is het een vereiste dat in de afgelopen vijf jaar de werkgever geen boete heeft gekregen vanwege het overtreden van artikel 2 van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) of vanwege het niet of onvoldoende betalen van loonbelasting of premies werknemers- of volksverzekeringen.
- In het geval dat de EBK-houder werkloos is trekt de IND de vergunning in nadat de zoekperiode van drie maanden is verstreken en de vreemdeling geen nieuwe functie als EBK-houder heeft gevonden. Indien de vreemdeling binnen drie maanden een nieuwe functie als EBK-houder vindt, en nog steeds aan de toelatingsvoorwaarden voldoet, wordt de vergunning niet ingetrokken.

Beslistermijn

- De wettelijke beslistermijn voor een EBK-aanvraag is 90 dagen.

Referenten

- De EBK-aanvraag wordt ingediend door een referent. Referenten die erkend zijn voor arbeid kunnen een eenvoudigere aanvraag indienen. Bij erkend referenten streeft de IND ernaar om binnen twee weken op hun aanvraag te beslissen.
- Zowel voor erkend referenten als gewone referenten geldt een informatie- en administratieplicht. De zorgplicht voor erkend referenten is niet volledig uitgewerkt in het kader van EBK.

Mobiliteit

- De huidige richtlijn voorziet niet in kortetermijnmobiliteit. Langetermijnmobiliteit is wel mogelijk na 18 maanden verblijf als EBK-houder in een lidstaat. Hiervoor moet een aanvraag worden ingediend. Dit

moet zo spoedig mogelijk en uiterlijk een maand na binnenkomst in Nederland geschieden. De wettelijke beslistermijn hiervoor is 90 dagen.

Gezinsleden

- De EBK-houder mag gezinsleden meenemen overeenkomstig richtlijn 2003/86/EU. In afwijking van die richtlijn gelden een aantal gunstigere voorwaarden. Zo geldt er geen minimumperiode van verblijf voor de EBK-houder. Er geldt geen inburgeringsvereiste. En de wettelijke beslistermijn voor de aanvraag voor gezinsleden is zes maanden.
- De geldigheidsduur van de verblijfsvergunning voor gezinsleden is hetzelfde als de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning van de EBK-houder.
- Ook in het geval van mobiliteit kan de EBK-houder gezinsleden laten overkomen uit de eerste lidstaat. De aanvraag voor gezinsleden moet binnen een maand na binnenkomst te worden ingediend.

In aanvulling op bovenstaande voorwaarden gelden de algemene toelatingsvoorwaarden voor een reguliere verblijfsvergunning in Nederland.³

Tot slot kan een EBK-houder in aanmerking komen voor de status EU-langdurig ingezetene. Daarvoor is het van belang dat de vreemdeling 5 jaar legaal en ononderbroken als EBK-houder verblijft in de EU. Verblijf als EBK-houder in een andere lidstaat mag dus worden meegerekend. Onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag voor EU-langdurig ingezetene moet de EBK-houder echter hebben verbleven in het land waar de aanvraag wordt ingediend, voor een periode van minstens 2 jaar.

2.1.2

Aantallen

In de tabel hieronder staat het aantal eerste EBK-aanvragen dat is ingediend per jaar sinds 2016.

Tabel 1: totaal aantal eerste EBK-aanvragen per kalenderjaar (instroom)⁴

Soort aanvraag	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ⁵	Totaal
MVV + MVV TEV ⁶	10	40	50	90	80	100	110	470
VVR Wijziging Beperking ⁷	30	40	50	70	70	80	90	420
VVR zonder MVV ⁸	30	30	60	70	90	110	100	490

3 IND, 'Voorwaarden die voor iedereen gelden,' <https://ind.nl/nl/voorwaarden-die-voor-iedereen-gelden>, geraadpleegd op 1 december 2022.

4 Data verkregen van BIC. De aantallen en percentages in deze tabel zijn afgerond op tientallen. Daardoor komen de totalen niet altijd overeen met de genoemde aantallen.

5 Dit betreft aanvragen t/m oktober 2022 (dus exclusief november en december).

6 Een mvv is een machtiging tot voorlopig verblijf, een speciaal inreisvisum voor Nederland. Met de gecombineerde procedure Toegang en Verblijf (TEV) worden de mvv en de daaropvolgende verblijfsvergunning aangevraagd. Deze cijfers zijn exclusief nareis, dit zijn aanvragen om gezinsleden van asielzoekers naar Nederland te laten komen.

7 Met de VVR wijziging beperking wordt het verblijfsdoel op grond waarvan de vreemdeling verblijf gewijzigd.

8 Dit betreft aanvragen voor een verblijfsvergunning waarbij geen mvv nodig is.

Totaal	70	110	160	230	240	280	300	1.400
Toename in % ten opzichte van voorgaand jaar	-	50	50	40	<10	20	-	-

In de periode 2016 – 2022 is een stijging te zien van het aantal EBK-aanvragen. Deze toename is het sterkst te zien in 2017 – 2019, erna stijgt het aantal ingediende aanvragen minder snel. De stijging is ondanks de coronacrisis ook in 2020 te zien.

Vrijwel alle ingediende EBK-aanvragen worden ingewilligd. In slechts 10 gevallen (afgerond) van de in totaal 1.400 aanvragen in de periode 2016 – 2022 is sprake van een afwijzing. In minder dan 10 gevallen in deze periode is de aanvraag op overige wijze afgedaan, dit kan bijvoorbeeld betekenen dat de aanvraag is ingetrokken door de aanvrager.

Ook bij aanvragen voor een verlenging van de EBK is in de periode 2016 – 2020 een stijgende trend te zien, gevolgd door een lichte daling. In totaal zijn 310 verlengingsaanvragen in de periode 2016 – 2022 ingewilligd. De gemiddelde doorlooptijd van verlengingsaanvragen in deze periode is 60 dagen.

Tabel 2: aantal verlengingsaanvragen EBK per kalenderjaar (instroom)⁹

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹⁰	Totaal
Verlengingsaanvragen	10	20	40	60	100	100	90	400
Stijging ten opzichte van voorgaand jaar (%)	-	50	120	50	90	-10	-	-

In tabel 3 is zichtbaar dat ongeveer de helft van alle aanvragen wordt ingediend door erkend referenten en de andere helft door niet-erkend referenten. In 2021 zijn 160 van de 280 aanvragen ingediend door een erkend referent, en in januari t/m oktober 2022 130 van de 300 aanvragen. De doorlooptijd van eerste EBK-aanvragen is gemiddeld gezien 50 dagen in de periode 2016 – 2022, voor zowel erkend als niet-erkend referenten. Met uitzondering van het jaar 2021 was de doorlooptijd gemiddeld 10 tot 20 dagen korter als deze door een erkend referent was ingediend (tabel 4).

Tabel 3: aantal eerste EBK-aanvragen ingediend door erkend referent vs. door niet-erkend referent¹¹ per kalenderjaar (instroom)

⁹ Data verkregen van BIC. De aantallen en percentages in deze tabel zijn afgerond op tientallen. Daardoor komen de totalen niet altijd overeen met de genoemde aantallen. Percentages zijn berekend over de aantallen die niet zijn afgerond.

¹⁰ Dit betreft aanvragen t/m oktober 2022 (dus exclusief november en december).

¹¹ Data verkregen van BIC. De aantallen en percentages in deze tabel zijn afgerond op tientallen. Daardoor komen de totalen niet altijd overeen met de genoemde aantallen. Bij minder dan 10 EBK-aanvragen was geen sprake van indiening door een referent.

Ingediend door	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹²	Tot.
Erkend referent	40	50	70	110	130	160	130	700
Niet-erkend referent	30	50	90	120	110	120	160	680
Totaal	70	110	160	230	240	280	300	1.380
Aandeel erkend referent (%)	60	50	40	50	60	60	50	50

Tabel 4: gemiddelde doorlooptijd¹³ in dagen van eerste EBK-aanvragen, uitgesplitst naar indiening door erkend referent vs. niet-erkend referent per kalenderjaar (instroom)¹⁴

Ingediend door	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹⁵	Totaal gemiddeld
Erkend referent	60	40	50	40	40	40	50	50
Niet-erkend referent	50	50	50	60	50	50	60	50
Totaal gemiddeld	50	50	50	50	50	50	60	50

In tabel 5 is te zien dat tussen 2016 – 2022 190 voormalig EBK-houders de status EU-langdurig ingezetene hebben verkregen.

Tabel 5: aantal EBK-houders dat een status EU-langdurig ingezetene aanvraagt per kalenderjaar (instroom)¹⁶

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ¹⁷	Totaal
Aantal aanvragen	<10	<10	20	10	40	70	40	190

In tabel 6 is te zien hoeveel verblijfsvergunningen er op grond van de kennismigrantenregeling zijn verleend, op grond van EBK en op grond van de Intra-Corporate Transferee Richtlijn (ICT). Te zien is dat in vergelijking met de andere regelingen relatief weinig EBK-vergunningen worden verleend.

¹² Dit betreft aanvragen t/m oktober 2022 (dus exclusief november en december).

¹³ Deze doorlooptijd geldt van de juridische startdatum van de aanvraag tot de beslissing die de IND maakt op de aanvraag.

¹⁴ Data verkregen van BIC. De aantallen zijn afgerond op tientallen.

¹⁵ Dit betreft aanvragen t/m oktober 2022 (dus exclusief november en december).

¹⁶ Data verkregen van BIC. De aantallen zijn afgerond op tientallen.

¹⁷ Dit betreft aanvragen t/m oktober 2022 (dus exclusief november en december).

*Tabel 6: totaal aantal verleende vergunningen inclusief verlengingen¹⁸
Kennismigranten, EBK en overplaatsing binnen onderneming (ICT) per kalenderjaar
(instroom).¹⁹*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ²⁰	Totaal
KM	17.600	17.320	21.150	25.950	22.720	29.000	36.320	170.060
EBK	80	100	150	240	260	300	330	1.450
ICT	40 ²¹	4.340	5.090	6.120	3.500	3.210	3.330	25.630
Tot.	17.720	21.760	26.390	32.310	26.480	32.510	39.980	197.140

2.2

Huidige werkproces

In het huidige werkproces is Team Kennis & Talent (K&T), onderdeel van Klantgroep Zakelijk van Directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap (RVN) verantwoordelijk voor het behandelen van eerste EBK-aanvragen. Eveneens is dit team verantwoordelijk voor het behandelen van aanvragen van gezinsleden van EBK-houders. Indien EBK-aanvragen zijn ingediend door een erkend referent, worden deze behandeld door een behandelaar (schaal 7). Enkel wanneer er ongeregelheden zijn, wordt de aanvraag opgeschaald naar een beslisser (schaal 10). In de huidige situatie behandelen beslissers ook bezwaarzaken, hiervan zijn er echter weinig (vanaf 2014 tot heden zijn er 22 bezwaarzaken geregistreerd).²² De normtijd voor het behandelen van EBK-aanvragen is 2 uur.

Het Team Verlengingen van Directie RVN is verantwoordelijk voor de verlengingsaanvragen van EBK-houders en voor aanvragen EU-langdurig ingezetene en voor verblijfsvergunningen onbepaalde tijd.

Teams Zakelijk Beheer en Zakelijk Relatiemanagement – Directie Dienstverleners
Het Team Zakelijk Relatiemanagement (TZRM) beheert de contacten met erkend referenten. Het Team Zakelijk Beheer (TZB) is verantwoordelijk voor de toezicht- en handhavingstaken bij erkend referenten. Alle handhavingssignalen die zien op de erkend referenten worden behandeld door TZB en er wordt beoordeeld welke sanctie nodig is (gesprek, waarschuwing, boete, intrekking van de erkenning). Daarnaast is TZB verantwoordelijk voor het toezicht op erkend referenten en verleent TZB bijstand aan RVN in het toezicht op niet-erkend referenten. TZB legt in dit verband sancties op aan erkend en niet-erkend referenten in EBK-zaken. Daarvoor gaat TZB af op signalen/onderzoek door Team Handhaving, Toezicht en Onderzoek (HTO) van

¹⁸ Dit omvat: Bezwaar regulier (excl nareis en Visum), VVR – TEV, VVR met MVV, VVR Verlenging, VVR Wijz. Bep., VVR zonder MVV

¹⁹ Data verkregen van BIC. De aantallen zijn afgerond op tientallen.

²⁰ Dit betreft aanvragen t/m oktober 2022 (dus exclusief november en december).

²¹ In dit jaar werd deze richtlijn geïntroduceerd, waardoor het aantal ingewilligde aanvragen nog laag ligt.

²² Dit aantal is doorgegeven door RVN/Klantgroep Zakelijk.

de Directie Dienstverlening (IND), van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), klikmeldingen en interne signalen vanuit RVN, IND-loketten en telefonie.

2.3 Wijzigingen op hoofdlijnen

De implementatie van de richtlijn vereist aanpassingen in de Vreemdelingenwet 2000 (Vw), het Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb), het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen (Buwav) en het Besluit inburgering 2021. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) regelt de implementatie ten aanzien van wijzigingen in de Wet arbeid vreemdelingen en de Buwav, waarbij onder andere de hoogte van het salariscriterium wordt aangepast. Ook moet SZW hoogstwaarschijnlijk het Besluit inburgering aanpassen. Het betreft een zeer kleine technische aanpassing, waarover momenteel afstemming plaatsvindt. De ontwerpwet ter wijziging van de Vw 2000 is ter advisering aangeboden aan de Raad van State en de ontwerpbesluiten ter wijziging van het Vb 2000 en het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen zijn in conceptvorm gereed. De EAUT kan op basis van deze conceptteksten worden uitgevoerd.

Met de herziene richtlijn zijn er op 11 onderdelen wijzigingen t.o.v. de huidige regelgeving. Deze staan hieronder aangegeven. Daarnaast is sprake van een overgangsregeling.

Salariscriterium

- Het salariscriterium zal aansluiten bij het salariscriterium voor de nationale kennismigrantenregeling, waardoor het salariscriterium lager is dan voorheen. De richtlijn vereist een salariscriterium dat zich bevindt tussen 1,0 en 1,6 keer het gemiddeld nationaal bruto jaarsalaris in de betreffende lidstaat. Dit salariscriterium wordt bepaald op €5.008 bruto per maand (excl. Vakantietoeslag) en wordt jaarlijks op 1 januari geïndexeerd. Er worden net als bij de nationale kennismigrantenrichtlijn geen eisen gesteld omtrent duurzame en voldoende middelen van bestaan.
- Er zal een lager salariscriterium gelden voor onlangs afgestudeerden (indien een aanvraag ingediend wordt wanneer betrokkene korter dan drie jaar is afgestudeerd). Dit lagere salariscriterium is ook geldig bij verlenging van de verblijfsvergunning binnen 3 jaar na afstuderen of bij verlenging binnen 24 maanden na de eerste verlening. Dit lagere salariscriterium moet volgens de herziene richtlijn minimaal 80% bedragen van het reguliere salariscriterium. Daarom zal het lagere salariscriterium bij de EBK iets hoger uitvallen dan het verlaagd salariscriterium voor onlangs afgestudeerden bij andere kennismigranten.

Minimale duur arbeidsovereenkomst

- De minimale duur van een arbeidsovereenkomst benodigd voor een EBK wordt 6 maanden. Voorheen was dit 12 maanden.

Hogere beroepskwalificaties

- Voor een EBK zijn hogere beroepskwalificaties vereist. In de huidige situatie kunnen deze kwalificaties enkel worden aangetoond met een getuigschrift van hoger onderwijs (diplomavereiste). De herziene richtlijn creëert ook een

mogelijkheid om de beroepskwalificaties aan te tonen met hogere beroepsvaardigheden. Hiervoor geldt dat minstens 5 jaar relevante werkervaring is vereist. Voor specifieke beroepssectoren aangewezen door de Europese Commissie (vooralsnog alleen IT-managers en IT-professionals) geldt dat 3 jaar relevante werkervaring binnen de laatste 7 jaar vereist is voor de aanvraag.

Statushouders

- Personen die internationale bescherming genieten krijgen het recht een EBK aan te vragen in de lidstaat die hen internationale bescherming heeft geboden en in andere lidstaten.
- De EBK wordt verleend met de aantekening "Internationale bescherming verleend door [naam van de lidstaat] op [datum]".
- Bij bescherming in een andere lidstaat moet Nederland de bevestiging van de asielstatus opvragen bij deze lidstaat en de betreffende lidstaat informeren over het toekennen van de EBK met de aantekening.
- In het geval personen binnen Nederland internationale bescherming genieten en zij een EBK aanvragen in een andere lidstaat, moet Nederland binnen 1 maand reageren als deze betreffende lidstaat informatie opvraagt over de asielstatus.
- In het geval de aanvraag EBK in lidstaat 2 wordt afgewezen van een persoon met asielstatus in lidstaat 1, moeten deze persoon en zijn gezin opnieuw tot lidstaat 1 worden toegelaten.
- Als een EBK die verleend is op grond van een asielstatus wordt ingetrokken door lidstaat 2 en er wordt besloten om uit te zetten, dient deze lidstaat bij lidstaat 1 na te vragen of de persoon nog internationale bescherming geniet. Lidstaat 1 moet binnen een maand antwoorden.
- Bij intrekking van de asielstatus van een EBK-houder door lidstaat 1 dient, waar passend, een nieuw document zonder aantekening te worden afgegeven door lidstaat 2.

Geldigheidsduur verblijfsvergunning

- De standaard/maximale geldigheidsduur van een verblijfsvergunning EBK wordt 5 jaar, zodat daarmee aangesloten kan worden bij de nationale kennismigrantenrichtlijn. Voorheen was de geldigheidsduur maximaal 4 jaar. Indien de arbeidsovereenkomst voor kortere tijd is aangegaan, wordt de verblijfsvergunning verleend voor de duur van die overeenkomst. Daarbij worden 3 maanden opgeteld om de houder van de EBK de gelegenheid te bieden een andere betrekking als kennismigrant te zoeken, zolang de maximale termijn van 5 jaar niet wordt overschreden.

Afwijzing, intrekking en niet-verlenging

- Volgens de huidige regels wordt een EBK ingetrokken of wordt verlenging geweigerd als de aanvrager langer dan 3 maanden werkloos is. Deze maximale werkloosheid van 3 maanden blijft volgens de herziene richtlijn gelden in de situatie waarin iemand minder dan twee jaar EBK-houder is. Bij een EBK van twee jaar of langer wordt tot intrekking of weigering van de verlenging overgegaan als de aanvrager langer dan 6 maanden werkloos is. De periodes van werkloosheid worden niet bij elkaar opgeteld.

- Daarnaast wordt een aantal intrekings- of weigeringsgronden geïntroduceerd of uitgebreid:
 - o De EBK kan worden ingetrokken of niet verlengd of de EBK-aanvraag wordt afgewezen wanneer de werkgever zijn wettelijke verplichtingen omtrent sociale zekerheid, belasting of arbeidsrechten en –voorwaarden niet is nagekomen. Dit gaat om opgelegde sancties aan de referent in de afgelopen vijf jaar. Deze intrekingsgrond betreft een uitbreiding, zo wordt de toets in nationale regelgeving uitgebreid naar de Wet Minimumloon (WML), Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi), Arbeidstijdenwet (ATW), de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) en de WagwEU.
 - o De EBK kan worden ingetrokken of niet verlengd wanneer de meldplicht bij verandering werkgever niet is nagekomen, tenzij dit niet verwijtbaar is.
 - o De EBK-aanvraag kan worden afgewezen indien de onderneming van de werkgever uit hoofde van het nationale insolventierecht ontbonden wordt of is (faillissement), of indien zij geen economische activiteit uitoefent.
 - o De EBK-aanvraag kan worden afgewezen als de onderneming van de werkgever is opgericht of opereert met als voornaamste doel de toegang van onderdanen van derde landen te faciliteren.
- In het geval van langetermijnmobiliteit naar een andere lidstaat (zie hieronder), mag Nederland de EBK niet intrekken als er in de andere lidstaat nog geen besluit over langetermijnmobiliteit is genomen (dit moet binnen 30 dagen), met uitzondering van intrekking op grond van openbare orde of fraude.

Referenten

- De herziene richtlijn biedt lidstaten de mogelijkheid om werkgevers te erkennen, met het doel de procedure te vereenvoudigen. Nederland maakt hier geen gebruik van, omdat dit minder waarborgen biedt dan de nationale regeling voor erkend referenten. Dit betekent dat elke referent een volledige aanvraag moet indienen.

Kortetermijnmobiliteit

- De herziene richtlijn introduceert een onderscheid tussen korte- en langetermijnmobiliteit. Kortetermijnmobiliteit is in de huidige richtlijn niet vastgelegd.
- Kortetermijnmobiliteit houdt in dat EBK-houders voor een korte periode in een andere EU-lidstaat kunnen verblijven. Dit is bedoeld voor werkgerelateerde activiteiten (bijvoorbeeld het bezoeken van een congres of een kortdurend project) voor de duur van maximaal 90 dagen binnen een periode van 180 dagen. Het is niet nodig om hier een aanvraag voor in te dienen.

Langetermijnmobiliteit

- Langetermijnmobiliteit is mogelijk na 12 maanden legaal verblijf als EBK-houder in een lidstaat. Voorheen was dit pas na 18 maanden. Na 6 maanden

verblijf in de tweede lidstaat wordt het mogelijk voor de EBK-houder om nogmaals te verhuizen naar een derde lidstaat.

- Voor langetermijnmobiliteit moet wel een aanvraag worden ingediend in lidstaat 2. De wettelijke beslistermijn hiervoor is 30 dagen, dat was 90 dagen. Als 30 dagen nadat de complete aanvraag mobiliteit is ingediend er nog geen besluit is genomen, mag de EBK-houder wel al werken in lidstaat 2. Het besluit op de langetermijnmobiliteit moet worden gemeld aan lidstaat 1. Als de reden bij afwijzing openbare orde of fraude is, moet ook de reden worden opgegeven aan lidstaat 1.
- Wat betreft de nieuwe mogelijkheid voor het toekennen van een EBK op grond van hogere beroepsvaardigheden, is het niet nodig om hier een bewijs van te overleggen bij het indienen van de aanvraag mobiliteit in lidstaat 2.

Gezinsleden

- Net als onder de huidige regels mag een EBK-houder volgens de herziene richtlijn gezinsleden meenemen. Voorheen stond de wettelijke beslistermijn op de aanvraag van gezinsleden op 6 maanden. Dat wordt maximaal 90 dagen. Als de aanvraag voor gezinsleden gelijktijdig met de aanvraag voor de EBK is ingediend, dienen de aanvragen tegelijkertijd behandeld te worden.
- De geldigheidsduur van de verblijfsvergunning van gezinsleden is gelijk aan die voor de EBK-houder. Ook hier geldt dus de nieuwe standaardduur van 5 jaar, dan wel de duur van de arbeidsovereenkomst van de EBK-houder plus drie maanden als deze totale duur minder dan 5 jaar bedraagt.
- In het geval van langetermijnmobiliteit mogen gezinsleden van een gezin dat zich in lidstaat 1 gevoegd heeft, zich voegen bij de EBK-houder. Bij gelijktijdige indiening van de aanvraag voor langetermijnmobiliteit moet de aanvraag van het gezin tegelijk behandeld worden met die van de EBK-houder, dus met een wettelijke beslistermijn van 30 dagen.

Overgang naar status langdurig ingezetene

- Na de wijzigingen kunnen ook de volgende verblijfsgronden op het grondgebied van de lidstaten worden opgeteld voor het behalen van de minimale verblijfsduur (5 jaar) die nodig is voor de status EU-langdurig ingezetene:
 - o het rechtmatig verblijf op grond van een nationale verblijfsvergunning voor een hooggekwalificeerde baan en verblijf als onderzoeker;
 - o toelating als student, dit wordt voor de helft meegerekend;
 - o verblijf met een asielstatus.
- Verblijf op bovenstaande gronden in andere EU-lidstaten tellen ook mee voor de verblijfsopbouw. Voorwaarde is dat de aanvraag wordt ingediend na 2 jaar legaal en ononderbroken verblijf in de lidstaat waar de aanvraag wordt ingediend als houder van een EBK. Voorheen telde enkel verblijf als EBK-houder in andere lidstaten mee.
- Voor gezinsleden die zich voegen bij een langdurig ingezetene die voormalig houder is van een EBK geldt een beslistermijn van 90 dagen. Wanneer de langdurig ingezetene zich in Nederland als tweede lidstaat, geldt voor diens

gezinsleden een beslistermijn van 30 dagen, die in complexe zaken kan worden verlengd tot 60 dagen.

Overgangsregeling

- Er komt een overgangsregeling voor EBK-houders die voor inwerkingtreding van de herziene richtlijn een verblijfsvergunning hebben gekregen. Zij mogen met deze vergunning blijven werken (art. 13.3 Buwav).
- Er is ook sprake van overgangsrecht ten aanzien van lopende aanvragen en beslissingen daarop. Voor deze aanvragen blijft artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onderdeel b, Buwav zoals dit artikel luidde op de dag voor inwerkingtreding van deze regeling, van toepassing.
- Verlengingsaanvragen worden aan de voorwaarden die gelden op het moment van indiening beoordeeld. Wel volgt nog overgangsrecht voor aanvragen die voor ingang van de herziene richtlijn zijn ingediend door erkend referenten, maar waarop na implementatie nog geen besluit is genomen. Deze erkend referenten kunnen nog volstaan met een aanvraag op basis van eigen verklaringen, ondanks dat na implementatie van de herziene richtlijn erkenning voor EBK geen voordeel meer oplevert.

Naast bovenstaande wijzigingen is noemenswaardig dat de EBK-houder arbeid als zelfstandige mag verrichten zonder aparte tewerkstellingsvergunning, zolang de werkzaamheden waarvoor de EBK is verleend hoofdarbeid blijft. Dit was in Nederland al toegestaan, maar wordt nu ook verankerd in de herziene richtlijn, met als doel innoverend ondernemerschap te bevorderen.

2.4 Beleid

De volgende paragrafen in hoofdstuk B6 (Kennis en Talent) behoeven aanpassing in de Vreemdelingencirculaire (Vc) 2000: paragraaf B6/1, B6/2.6, B6/3.3.5, B6/4.6, B6/5.2. Mogelijk dient het VV te worden aangepast. Daarnaast moet Werkinstructie 2017/2 Tabel producten en beslistermijnen worden gewijzigd.

Overgangsrecht

Er komt een overgangsregeling voor EBK-houders die voor inwerkingtreding van de herziene richtlijn een verblijfsvergunning hebben gekregen. Zij mogen met deze vergunning blijven werken (art. 13.3 Buwav). Er is ook sprake van overgangsrecht ten aanzien van lopende aanvragen en beslissingen daarop. Voor deze aanvragen blijft artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onderdeel b, Buwav zoals dit artikel luidde op de dag voor inwerkingtreding van deze regeling, van toepassing.

Verlengingsaanvragen worden aan de voorwaarden die gelden op het moment van indiening beoordeeld. Wel volgt nog overgangsrecht voor aanvragen die voor ingang van de herziene richtlijn zijn ingediend door erkend referenten, maar waarop na implementatie nog geen besluit is.

Marktconformiteit salaris

Uit artikel 5, lid 2 van de herziene richtlijn volgt dat bij EBK-aanvragen de marktconformiteit van het salaris moet worden getoetst. Nederland implementeert dit op lager niveau als een kan-bepaling. Hierbij wordt aangesloten bij de werkwijze

van de nationale kennismigrantenrichtlijn, namelijk dat de IND enkel in geval van twijfel aan het UWV vraagt om de marktconformiteitstoets uit te voeren. Hierover zullen procesafspraken tussen de IND en het UWV gemaakt moeten worden, aangezien de IND in de huidige situatie hierover geen advies opvraagt. Daarnaast dient een juridische grondslag in het Vb te worden opgenomen en moeten mogelijk het Buwav en de Vc worden aangepast.

Hogere beroepsvaardigheden – 2 scenario's

Uit de herziene richtlijn volgt dat ook beroepsvaardigheden getoetst moeten worden. Voor het toetsen van de beroepsvaardigheden wordt in dit rapport van twee verschillende scenario's uitgegaan (zie ook par. 3.2.1.). In **scenario 1** is het uitgangspunt dat UWV de toets op beroepsvaardigheden uitvoert, zoals ook het geval is bij aanvragen in het kader van de ICT-richtlijn (zie ook paragraaf 3.2.1). Indien toetsing door het UWV wordt uitgevoerd, dienen hiervoor de benodigde aanpassingen in het Vb te worden gedaan. De precieze rol van het UWV dient nader te worden uitgewerkt in afstemming met SZW. In **scenario 2** zal de IND een niet-inhoudelijke check uitvoeren op beroepsvaardigheden op basis van een eigen verklaring van de aanvrager (referent of vreemdeling). Verwacht wordt dat de meeste aanvragen niet op basis van hogere beroepsvaardigheden worden gedaan, maar op grond van een getuigschrift van hoger onderwijs. Dit getuigschrift wordt door Nuffic beoordeeld.

Economische activiteit

Voor de definitie van economische activiteit wordt aansluiting gezocht bij de voorwaarde die geldt voor ICT-vergunningen, namelijk dat er minimaal 1 FTE werkzaam moet zijn voor de werkgever en dat de daadwerkelijke inzet daarvan getoetst wordt d.m.v. een loonbelastingverklaring. Deze definitie zal worden opgenomen in de Vc. Ook voor het toetsen van economische activiteit wordt in dit rapport van de twee bovengenoemde scenario's uitgegaan. In **scenario 1** toetst UWV de economische activiteit, in **scenario 2** toetst de IND de economische activiteit. Op dit moment toetst het UWV de economische activiteit in het kader van ICT-aanvragen door niet-erkend referenten. De voorwaarden hiervoor zijn in oktober 2021 aangescherpt. Voor het indienen van een EBK-aanvraag wordt hierbij aansluiting gezocht. Dit betekent dat de volgende documenten moeten worden overlegd:

- Een bewijs van een eigen adres waar al economische activiteiten verricht worden;
- Een verklaring van betalingsgedrag. Deze verklaring geeft aan dat het bedrijf bekend is bij de Belastingdienst en de loonheffingen en omzetbelasting goed afdraagt;
- Een bewijs dat al ten minste 1 fte werkt bij de referent in Nederland voor de komst van de EBK-houder (een verzamelde geanonimiseerde loonstaat).

Het UWV kan indien nodig om aanvullende stukken vragen.

Er volgt nog een evaluatie van de aanscherping van de voorwaarde voor ICT-aanvragen waaruit mogelijk ook lessen volgen voor de EBK-procedure.

Zowel in scenario 1 als 2 geldt dat bij aanvragen ingediend door referenten die erkend zijn bij de IND, de erkenning wordt meegewogen in de beoordeling van

economische activiteit. In die gevallen is de continuïteit en solvabiliteit van de onderneming namelijk al vastgesteld tijdens de erkenningsprocedure.

Facilitering van de toegang van vreemdelingen

Er wordt niet vooraf getoetst of het bedrijf is opgericht of opereert met het voornaamste doel om de toegang van vreemdelingen te faciliteren. Dit zou uitgebreid onderzoek vergen waardoor mogelijk vertraging wordt opgelopen. In plaats daarvan zal gestuurd worden op handhaving achteraf. In het aanvraagformulier wordt een verklaring opgenomen dat het bedrijf niet enkel is opgericht om de toegang van vreemdelingen te faciliteren. Dit is reeds het geval bij ICT-aanvragen en geeft een handvat voor handhaving achteraf, omdat dan ingetrokken kan worden op basis van het verstrekken van onjuiste gegevens. HTO kan naast bureauonderzoek ook een bedrijfsbezoek afleggen en de benodigde bedrijfsgegevens opvragen bij betrokkenen.

Referenten

Op dit moment kan de EBK-aanvraag worden ingediend als erkend referent. Erkend referenten hoeven minder bewijsstukken aan te leveren, en voor hen geldt een streeftermijn van twee weken. Na inwerkingtreding van de nieuwe regels dient elke referent een volledige aanvraag in, en er gelden geen verkorte procedures meer voor erkend referenten. Op dit moment dienen niet-erkend referenten de volgende bewijsmiddelen aan te leveren:

- Een kopie van de arbeidsovereenkomst of het aanstellingsbesluit;
- Een werkgeversverklaring;
- Kopie van de loonspecificaties over de afgelopen 3 maanden (indien mogelijk);
- Een gewaarmerkte kopie van het (Nederlandse) diploma, of een kopie van het (buitenlandse) diploma en de originele diplomawaardering van de Nuffic;
- Bij een (gereguleerd) beroep: bewijsmiddelen dat de aanvrager beschikt over de vereiste beroepskwalificaties voor het uitoefenen van het (gereguleerde) beroep.

Deze stukken zullen na implementatie van alle referenten worden vereist. Ook zal de referent in alle gevallen een antecedentenverklaring moeten overleggen. Bovenstaande lijst wordt daarnaast uitgebreid ten aanzien van de nieuwe voorwaarden die de richtlijn introduceert, zoals voor economische activiteit en hogere beroepsvaardigheden.

Wel is het mogelijk om bij het doorlopen van de EBK-procedure gegevens te gebruiken die reeds bekend zijn bij de IND, ook gegevens die in het kader van erkenning als referent zijn verkregen. Dit sluit aan bij het uitgangspunt dat de overheid geen stukken opvraagt die zij reeds in bezit heeft. In de Nota van Toelichting bij het Besluit ter wijziging van het Vb wordt de verhouding van de referent bij EBK-zaken ten aanzien van art. 24a Vw uitgelegd, om juridische onduidelijkheid zo veel mogelijk te voorkomen.

Ook in de huidige situatie hebben niet-erkend referenten een machtiging nodig om een aanvraag in te dienen voor de gezinsleden van een werknemer. Om het mogelijk te maken dat EBK-aanvragen en aanvragen voor gezinsleden tegelijkertijd kunnen worden ingediend (een mogelijkheid die expliciet wordt genoemd in de

richtlijn), is het nodig dat de vreemdeling de referent hiertoe machtigt. Er geldt geen vormvereiste voor de machtiging aan de referent. Er kan standaard een machtigingsformulier worden opgenomen in het aanvraagformulier. Deze optie zal verder worden onderzocht tijdens het implementatietraject.

Wat de plichten voor referenten betreft hoeft geen overgangsrecht te worden vastgesteld. Ook in de huidige situatie gelden in EBK-zaken alleen de informatie- en administratieplicht voor zowel erkend als niet-erkend referenten. Deze zijn vastgelegd in art. 4.23 en 4.35 VV. De zorgplicht voor erkend referenten is voor EBK-zaken niet volledig uitgewerkt.

Proportionaliteit

Bij afwijzing en intrekking moet het evenredigheidsbeginsel worden gewaarborgd. Het evenredigheidsbeginsel is ook van belang in het kader van de menselijke maat. Dit geldt bijvoorbeeld in het geval van afwijzing/intrekking wanneer is verzuimd de wijziging van werkgever te melden. De IND heeft reeds voldoende handvatten om deze evenredigheidstoets uit te voeren.

Statushouders andere lidstaten

Bij EBK-aanvragen ingediend door personen die internationale bescherming genieten in een andere lidstaat, dient Nederland bevestiging te vragen aan de eerste lidstaat van de beschermingsstatus. De eerste lidstaat dient binnen vier weken op dit verzoek te reageren.

Uit de herziene richtlijn volgt dat bevestiging van de asielstatus geen toelatingsvoorwaarde is. De bevestiging is alleen relevant voor het plaatsen van de tekst op het verblijfsdocument, namelijk 'Internationale bescherming verleend door [naam van de lidstaat] op [datum]', of als het document wordt ingetrokken. In de tweede situatie betekent dit namelijk dat de vreemdeling opnieuw moet worden toegelaten door het land dat de asielstatus heeft toegekend.

Er wordt voor gekozen om direct bij opvoer van de aanvraag in INDiGO een verzoek om bevestiging van de asielstatus uit te zetten bij de betreffende lidstaat. Voor de inwilliging wordt indien nodig uitgegaan van de eigen verklaring van de vreemdeling. Er wordt dus niet gewacht op reactie van de betreffende lidstaat voor afgifte van het document vanwege het risico dat lidstaten niet tijdig reageren. Dit zou immers tot vertraging van de procedure leiden. Indien na het afgeven van het document blijkt dat de lidstaat geen asielstatus heeft afgegeven, wordt een nieuw document afgegeven. Indien een reactie volledig achterwege blijft, wordt bij een eventuele intrekking van de EBK de vreemdeling aangeboden bij de lidstaat waarvan de vreemdeling beweert een asielstatus te hebben gekregen.

Indien bevestiging van de asielstatus om andere redenen relevant is voor de aanvraag, bijvoorbeeld omdat bepaalde bewijsstukken ontbreken, wordt de aanvraag opgeschort voor nader onderzoek.

3 Gevolgen voor het werkproces

In dit hoofdstuk worden de gevolgen van de implementatie van de herziene richtlijn op het werkproces van de IND en op hoofdlijnen voor externe partijen beschreven. Allereerst wordt gekeken hoe het aantal EBK-zaken en het verloop daarvan zich zal ontwikkelen als gevolg van de wijzigingen. Vervolgens wordt voor betrokken directies van de IND in kaart gebracht welke gevolgen zij ondervinden van de implementatie en of er aanpassingen nodig zijn aan het werkproces of op het gebied van personeel. De impact op externe partijen waarmee de IND samenwerkt in EBK-zaken wordt op hoofdlijnen behandeld. Ook worden de gevolgen voor de aanvrager (vreemdeling en referent) beschreven. Tot slot wordt besproken welke risico's zich kunnen voordoen in het werkproces na implementatie van de herziene richtlijn en aan welke randvoorwaarden moet worden voldaan.

3.1 Aantallen

Vanwege de wijzigingen wordt een toename in het aantal EBK-aanvragen verwacht. Het is lastig om in te schatten of de wijzigingen tot een (grote) stijging van het aantal EBK-aanvragen zal leiden. Aan de ene kant is sprake van versoepelingen in de voorwaarden, aan de andere kant kunnen bepaalde wijzigingen de EBK minder aantrekkelijk maken voor (erkend) referenten. Omdat de verandering in aantallen moeilijk in te schatten is, wordt in deze EAUT uitgegaan van twee verschillende scenario's voor het aantal aanvragen in 2023 en 2024.²³ In beide scenario's wordt uitgegaan van een toename van het aantal aanvragen. Alvorens de scenario's toe te lichten, wordt een aantal factoren belicht die in het algemeen een rol spelen bij een eventuele verandering in het aantal EBK-aanvragen na de wijzigingen:

-Versoepelde voorwaarden

De richtlijn brengt versoepelingen met zich mee, zoals het gelijktrekken van het looncriterium met dat van de nationale kennismigrantenregeling, een kortere arbeidsovereenkomst en de mogelijkheid om op basis van beroepsvaardigheden in aanmerking te komen voor een EBK in plaats van alleen opleiding. Statushouders komen nu ook voor een EBK in aanmerking, waar dit voorheen niet het geval was. Bij inkomende mobiliteit wordt het gemakkelijker om het gezin mee te nemen en is het eerder mogelijk (na 12 maanden verblijf in lidstaat 1) om een aanvraag in een andere lidstaat in te dienen. Naar verwachting leiden deze versoepelingen tot een toename van het aantal EBK-aanvragen. Overigens is het goed om hierbij te noemen dat het verlaagde looncriterium voor onlangs afgestudeerden waarschijnlijk niet zal leiden tot meer aanvragen, aangezien het verlaagde looncriterium bij de nationale kennismigrantenregeling lager is.

-Aanvraag indienen als erkend referent niet meer mogelijk

Ongeveer de helft van de EBK-aanvragen wordt momenteel door erkend referenten ingediend. In 2021 zijn 160 aanvragen ingediend door een erkend referent, en in januari t/m oktober 2022 130 aanvragen. Na implementatie van de herziene richtlijn is het niet meer mogelijk om een EBK-aanvraag als erkend referent in te dienen.

²³ Beide scenario's zijn in overeenstemming met SUA, DMB, Klantgroep Zakelijk en Team Zakelijk opgesteld.

Alle referenten dienen een volledige aanvraag in. Ook is de versnelde toelatingsprocedure niet meer aan de orde voor EBK-aanvragen. Het zou daarom kunnen dat de EBK-regeling minder aantrekkelijk wordt voor referenten die erkend zijn bij de IND. Wellicht maken zij liever gebruik van de nationale kennismigrantenregeling, waarbij de versnelde toelatingsprocedure wel geldt en geen volledige aanvraag ingediend hoeft te worden. Hierdoor zou het kunnen dat een mogelijke stijging als gevolg van de versoepelde voorwaarden, wordt gecompenseerd door de daling van het aantal aanvragen door erkend referenten. Overigens zal de impact van een eventuele overstap van EBK naar (nationale) kennismigrant (KM) zeer gering zijn, aangezien het aantal KM-aanvragen veel groter is (in januari t/m oktober 2022 36.320 aanvragen) dan het aantal EBK-aanvragen ingediend door erkend referenten (130 aanvragen in dezelfde periode).²⁴

Echter, het staat niet vast dat referenten die nu als erkend referent een aanvraag indienen straks minder gebruik maken van de EBK-regeling. Het is niet duidelijk in hoeverre het loslaten van de kortere streeftermijn voor erkend referenten en het feit dat meer stukken moeten worden aangeleverd de EBK-regeling minder aantrekkelijk maken.

Scenario A: beperkte toename van EBK-aanvragen

In dit scenario wordt ingeschat dat de versoepelingen beperkt effect hebben. Geschat wordt dat het aantal aanvragen in 2023 en 2024 met 50 aanvragen toeneemt t.o.v. 2022. Dit betekent dat in 2023 en 2024 350 EBK-aanvragen per jaar worden verwacht, in januari t/m oktober 2022 zijn dit er 300. De verwachting is dus dat het aantal aanvragen licht stijgt, zoals ook in de afgelopen jaren een stijging te zien is (zie tabel 1 in par. 2.1.2.). Het is mogelijk dat de stijging afgeremd wordt door de daling van het aantal aanvragen door erkend referenten, aangezien de EBK-regeling nu minder voordeel voor hen oplevert. Een andere mogelijkheid is dat er geen afname te zien is in het aantal aanvragen ingediend door erkend referenten. In dit scenario wordt weinig impact verwacht van een eventuele verandering in het aantal aanvragen door referenten die in de huidige situatie voordelen aan een erkenning ontleen.

Scenario B: sterke toename van EBK-aanvragen

In dit scenario wordt ingeschat dat het aantal aanvragen sterk toeneemt als gevolg van de versoepelde voorwaarden. Geschat wordt dat het aantal aanvragen in 2023 en 2024 met 200 aanvragen toeneemt t.o.v. 2022. Dit betekent dat in 2023 en 2024 500 EBK-aanvragen per jaar worden verwacht, in januari t/m oktober 2022 zijn dit er 300. In deze stijging wordt eveneens de mogelijkheid meegenomen dat het vervallen van de voordelen voor erkend referenten, een verschuiving plaatsvindt van aanvragen van de kennismigrantenregeling die onder het looncriterium vanaf 30 jaar vallen naar EBK. Dit omdat erkend referenten bij de EBK-regeling niet meer aan de verplichtingen van het erkend-referentschap hoeven te voldoen, wat voordelig kan zijn.

Overgang status langdurig ingezetene

²⁴ Data verkregen van BIC.

Los van deze scenario's wordt er een toename verwacht van het aantal EBK-houders dat een aanvraag voor de status van EU-langdurig ingezetene zal indienen. Dit omdat onder de herziene richtlijn het aantal verblijfsdoelen dat meetelt bij het cumuleren van verblijf in de EU uitgebreid wordt. Wel wordt de stijging beperkt door de eisen die worden gesteld aan de aanvrager voor langdurig ingezetenenstatus, zo geldt het inburgeringsvereiste. Klantgroep Verlengingen (RVN) schat in dat het in totaal om een relatief klein aantal extra aanvragen zal gaan.

3.2 Impact Directie RVN

3.2.1 Klantgroep Zakelijk

Team K&T, onderdeel van Klantgroep Zakelijk, is primair verantwoordelijk voor het behandelen van en beslissen op EBK-zaken. Het uitgangspunt is dat K&T na de wijzigingen verantwoordelijk blijft. In het geval dit verandert, zal de behandeling van EBK-aanvragen elders binnen Klantgroep Zakelijk worden belegd. Klantgroep Zakelijk ondervindt op meerdere terreinen impact van de wijzigingen. Deze worden hieronder per thema toegelicht. Vervolgens wordt de impact op doorlooptijden en personele gevolgen besproken.

Zoals aangegeven in paragraaf 2.3 brengt de herziene richtlijn EBK wijzigingen met zich mee op 11 onderdelen van het Nederlandse beleid. Een deel van die wijzigingen ziet op de te toetsen intrekking- en weigeringsgronden voor een EBK.

In dit rapport wordt uitgegaan van twee scenario's als het gaat om het toetsen van twee van deze voorwaarden, namelijk beroepsvaardigheden en economische activiteit. Dit betreffen de volgende scenario's:

Scenario 1: UWV toetst de beroepsvaardigheden en de economische activiteit.

Scenario 2: RVN toetst de beroepsvaardigheden en economische activiteit. Voor de beroepsvaardigheden wordt een niet-inhoudelijke check gedaan op basis van eigen verklaringen van de referent (zie ook paragraaf 2.4).

Zowel in scenario 1 als 2 geldt dat bij aanvragen ingediend door referenten die erkend zijn bij de IND, de erkenning wordt meegewogen in de beoordeling van economische activiteit. In die gevallen is de continuïteit en solvabiliteit van de onderneming namelijk al vastgesteld. Voor niet-erkend referenten wordt deze voorwaarde anders getoetst.

Deze scenario's en de impact ervan wordt hieronder nader uitgewerkt.

Beschrijving impact

Documenten en werkinstructies

De toetsing van de EBK-aanvraag door RVN gebeurt aan de hand van een aanvraagformulier en bijbehorende documenten. Een aantal van deze documenten moeten worden aangepast, bijvoorbeeld voor economische activiteit (zie par. 2.4.). Een **randvoorwaarde** is dat het aanvraagformulier voor EBK wordt aangepast, zodat de benodigde documenten worden ingediend door de referent.

Daarnaast moeten Werkinstructie 2017/2 Tabel producten en beslistermijnen en het Informatiebericht aangaande normbedragen worden aangepast. Zie voor meer toelichting over interne communicatie paragraaf 3.6.1.

Inrichten proces toetsing hogere beroepsvaardigheden en economische activiteit

Voor een EBK zijn hogere beroepskwalificaties vereist. In de huidige situatie kunnen deze kwalificaties enkel worden aangetoond met een getuigschrift van hoger onderwijs (diplomavereiste). De herziene richtlijn creëert ook een mogelijkheid om de beroepskwalificaties aan te tonen met hogere beroepsvaardigheden.

De verwachting is dat het aantal aanvragen op grond van beroepsvaardigheden slechts een klein aandeel van het totaal aantal EBK-aanvragen zal betreffen. DMB schat in dat het merendeel van de EBK-aanvragen op grond van een getuigschrift van hoger onderwijs zal worden ingediend, wat in de huidige situatie de norm is. Bovendien worden niet alleen eisen gesteld aan beroepskwalificaties, maar geldt tevens een relatief hoog salariscriterium dat in lijn is met de kennismigrantenregeling. Ook dat levert een aanvullende drempel op.

Voor een EBK is ook een toets op de economische activiteit van de referent vereist. In beide scenario's wordt, indien van toepassing, de erkenning van de referent die de aanvraag indient meegewogen in deze beoordeling. Dit wordt hieronder nader uitgewerkt.

Scenario 1

Wanneer advies aan het UWV gevraagd zou worden over het voldoen aan de hogere beroepsvaardigheden, geldt dat RVN de procedures die al zijn ingericht voor de toetsing van aanvragen voor Intra-Corporate Transferees (ICT) ook op de EBK kan toepassen. Voor ICT worden bijvoorbeeld beroepsvaardigheden en economische activiteit getoetst door het UWV. Echter, hierbij moet de kanttekening worden gemaakt dat er een aantal verschillen zijn tussen de ICT en EBK regeling en dat toetsing dus niet geheel gelijk zal zijn. Zo geldt voor EBK een hard looncriterium, dit is voor ICT niet het geval. Bovendien gaat het bij ICT om specialisten, leidinggevend en trainees. Toegang tot de EBK wordt in de richtlijn niet gelimiteerd tot deze categorieën, waardoor het lastiger is om een oordeel te vormen over de beroepsvaardigheden.

RVN verzoekt bij het ontvangen van een EBK-aanvraag op grond van hogere beroepsvaardigheden (waarbij geen diploma is overlegd bij de aanvraag) het UWV om dit te toetsen. Dit verzoek doet RVN ook ten aanzien van de toets op economische activiteit. De termijn van het in behandeling nemen van de aanvraag wordt opgeschort omwille van extern onderzoek. Wanneer het advies van het UWV is ontvangen, zal RVN dit advies meewegen in het besluit de aanvraag in te willigen of af te wijzen. Het uitzetten van de toets door de IND heeft gevolgen voor de werklust van Klantgroep Zakelijk (zie *personele gevolgen*).

De wijze waarop de toetsing van hogere beroepsvaardigheden door het UWV zou moeten worden vormgegeven is nog onduidelijk. Zoals hierboven uitgelegd is de

toets bij de ICT-regeling niet goed vergelijkbaar. Het UWV heeft aangegeven de hogere beroepsvaardigheden niet te kunnen toetsen op basis van een CV. Daarnaast moet vermeld worden dat het UWV momenteel een hoge werklast heeft en er goed bekeken zal moeten worden op welke wijze capaciteit vrijgemaakt kan worden voor de EBK-aanvragen. Het is voor de uitvoering door de IND van belang dat het UWV een uitvoeringstoets uitvoert om de gevolgen van scenario 1 voor het UWV in kaart te brengen voordat de nieuwe werkwijze van kracht wordt. De uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de EBK-regeling voor de IND zijn afhankelijk van de mogelijke werkwijze die uit de uitvoeringstoets blijkt.

Een risico in dit scenario is dat bij onvoldoende capaciteit van UWV om tijdig te beslissen op alle onderzoeken, de wettelijke beslistermijn in gevaar komt. Dit zou mogelijk tot ingebrekestellingen voor de IND kunnen leiden. Eveneens wordt een tweetal handhavingsrisico's gesignaleerd ten aanzien van de toets op economische activiteit bij niet-erkend referenten. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 5.3.

Scenario 2

In dit scenario zal RVN Klantgroep Zakelijk voor het beoordelen van de beroepsvaardigheden uitgaan van de eigen verklaring van de referent die de aanvraag indient. Het inhoudelijk toetsen van de beroepsvaardigheden is voor de IND niet mogelijk, gezien het bestaan van oneindig veel mogelijke (werk)ervaring en de complexiteit om dit op waarde te schatten in de context van een aanvraag voor een specifieke functie. Dit creëert een risico op willekeur. Bovendien behoort het niet tot de kerntaken van de IND om te bepalen welke beroepsvaardigheden als relevante ervaring kunnen worden beschouwd. Met de huidige beleidsregels en het beschikbaar instrumentarium kan de beoordeling of aan de voorwaarden wordt voldaan niet voldoende plaatsvinden.

Daarom is scenario 2 alleen mogelijk voor de IND indien wordt uitgegaan van een eigen verklaring van de referent. Daarbij wordt een groot handhavingsrisico voorzien. De beroepsvaardigheden kunnen namelijk niet worden geverifieerd en daardoor bestaat het risico op misbruik van de EBK-regeling. Het feit dat de eigen verklaring ook van alle referenten wordt aangenomen vergroot het risico op misbruik of fraude, omdat bij niet-erkend referenten niet vooraf de betrouwbaarheid van de referent is vastgesteld. DMB schat echter in dat het merendeel van de EBK-aanvragen op grond van een getuigschrift van hoger onderwijs zal worden ingediend, zoals ook in de huidige situatie gangbaar is. Daarnaast is het risico op misbruik beperkt doordat niet alleen eisen worden gesteld aan beroepskwalificaties, maar er tevens een relatief hoog salariscriterium geldt dat in lijn is met de kennismigrantenregeling.

Ook in dit scenario zijn handhavingsrisico's gesignaleerd die worden besproken in paragraaf 5.3.

Aanvragen door statushouders

Met de wijzigingen kunnen statushouders een EBK aanvragen in zowel Nederland als in andere Europese lidstaten. Nederland moet hiervoor informatie over de asielsituatie bij andere lidstaten kunnen opvragen en vice versa. Bovendien moet de lidstaat waar de EBK wordt toegekend met de aantekening dat het een statushouder

betreft, de lidstaat waar de statushouder internationale bescherming geniet informeren. Ook in het geval van intrekking van een EBK op grond van een asielstatus in een lidstaat, moet worden nagevraagd in de lidstaat van toepassing of deze persoon nog steeds internationale bescherming geniet. Om de informatie omtrent asielstatus en EBK uit te kunnen wisselen tussen lidstaten, is het een **randvoorwaarde** dat duidelijk is op welke wijze en via welke kanalen lidstaten deze informatie uitwisselen. Hierbij is het van belang dat de uitwisseling conform de AVG gebeurt en Nederland niet afzonderlijk een kanaal vaststelt, maar dat hier op Europees niveau overeenstemming over is. Zo wordt verwarring en onnodige vertraging voorkomen. Het meest voor de hand liggende kanaal is EU Mobile, zie paragraaf 3.5.4.

Lidstaten moeten informatie over de asielstatus binnen vier weken opvragen en doorgeven. RVN Klantgroep Zakelijk signaleert het risico dat lidstaten te laat zullen reageren. Om te voorkomen dat aanvraagprocedures hierdoor worden vertraagd, gaat de IND voor het besluit op de aanvraag uit van de eigen verklaring van de vreemdeling. Er wordt dus niet gewacht op reactie voor afgifte van het verblijfsdocument. Indien na het afgeven van het document blijkt dat de lidstaat geen asielstatus heeft afgegeven, wordt een nieuw document afgegeven.

Intrekking en weigering

De impact op het gebied van intrekking en weigering ligt voor het werkproces van Klantgroep Zakelijk met name bij de introductie/uitbreiding van vier intrekkings- en/of weigeringsgronden in combinatie met het vervallen van de mogelijkheid om een EBK-aanvraag als erkend referent in te dienen. Een gevolg daarvan is namelijk dat er meer vooraf zal worden getoetst. Dit is een verschuiving van de huidige situatie waarbij de nadruk ligt op handhaving aan de achterkant. Omdat de IND voor deze intrekkings- en weigeringsgronden af kan gaan op adviezen van Belastingdienst, NLA en (in scenario 1) UWV (zie ook paragraaf 3.7) is de impact op de werkdruk beperkt. Wel kan worden overwogen om handhaving aan de voorkant nog iets verder uit te breiden, namelijk door middel van een check of de referent eerder een aanvraag voor erkenning heeft ingediend en die is afgewezen. Dit kan met een snelle check in INDiGO en/of navraag doen bij Team Zakelijk Beheer. Het kan namelijk een signaal van misbruik van de EBK zijn. Dit zou een extra taak voor zaakverantwoordelijk medewerkers bij RVN Klantgroep Zakelijk betekenen. Er zal niet vooraf worden getoetst of het bedrijf is opgericht om de overkomst van vreemdelingen te faciliteren. Hierbij zal gestuurd worden op handhaving achteraf (zie par. 2.4. en 3.4.2.). Een **randvoorwaarde** is dat tijdig duidelijk is op welke wijze dit wordt gedaan.

De introductie van nieuwe intrekkings- en weigeringsgronden leidt logischerwijs ook tot meer bezwaarzaken. Dit vergt meer capaciteit van beslissers.

Een **randvoorwaarde** voor Klantgroep Zakelijk om de nieuwe intrekkings- en weigeringsgronden te kunnen toepassen, is dat de benodigde informatie wordt geleverd door Belastingdienst, NLA en (in scenario 1) UWV. Indien volgens scenario 1 de toets voor economische activiteit bij het UWV belegd wordt, signaleert RVN Klantgroep Zakelijk hierbij een handavingsrisico (zie par. 5.3.).

Korte- en langetermijnmobiliteit

Met de wijzigingen is kortetermijnmobiliteit nu ook mogelijk voor EBK-houders. Hiervoor hoeft geen aanvraag ingediend te worden bij de tweede lidstaat. Klantgroep Zakelijk heeft daarom geen rol in de uitvoering van deze mogelijkheid. Om gebruik te maken van langetermijnmobiliteit zal de EBK-houder wel een aanvraag moeten indienen. Hiervoor geldt met de herziene richtlijn een wettelijke beslistermijn van 30 dagen. Klantgroep Zakelijk verwacht dat deze beslistermijn haalbaar is, indien de aanvraag compleet is.

Gezinsleden

De wettelijke beslistermijn wordt ingekort van 6 maanden naar 90 dagen, en indien de aanvraag voor gezinsleden gelijktijdig met de aanvraag voor de EBK is ingediend, dienen de aanvragen tegelijkertijd behandeld te worden. Hierbij kan worden aangesloten bij de werkwijze van meereizende gezinsleden van kennismigranten. De behandelaar haalt de aanvragen van de meereizende gezinsleden uit de voorraad om hier gelijktijdig met de aanvraag van de hoofdaanvrager op te kunnen beslissen. Een **randvoorwaarde** is dat behandelaars voldoende zijn voorgelicht over gelijktijdige indiening van de aanvraag door de EBK-houder en diens gezinsleden.

Overgangsrecht

Er komt overgangsrecht. Gezien het lage aantal EBK-vergunningen zal dit op relatief weinig zaken van toepassing zijn. Er zijn duidelijke werkinstructies nodig.

Doorlooptijden

De benodigde tijd per aanvraag zal toenemen. Doordat er geen speciale voorwaarden meer gelden voor erkend referenten, zal namelijk bij iedere aanvraag de volledige aanvraagprocedure moeten worden doorlopen en zullen alle benodigde documenten moeten worden overlegd. Ook geldt voor hen geen verkorte streeftermijn van twee weken meer.

Als gevolg van de herziene richtlijn wordt bovendien meer getoetst tijdens de aanvraagprocedure. Dit heeft impact op de doorlooptijden. Het in behandeling nemen van elke aanvraag zal namelijk meer tijd kosten. De impact blijft beperkt zo lang aan de randvoorwaarden is voldaan: er dienen afspraken te worden gemaakt met NLA over het aanleveren van informatie en de termijn waarbinnen dit gebeurt. In scenario 1 geldt dat eveneens afspraken met UWV gemaakt moeten worden over (de termijn van) het aanleveren van informatie. Indien deze processen niet goed ingericht worden, bestaat het risico dat de wettelijke beslistermijn niet gehaald wordt. Het naar voren halen van uitvragen aan NLA, de Belastingdienst en UWV (scenario 1) kan de doorlooptijden versnellen. Eveneens geldt in scenario 2, waarin de IND-medewerkers de toetsen uitvoeren, dat het in behandeling nemen van aanvragen hierdoor meer tijd gaat kosten.

Tot slot worden de wettelijke beslistermijnen ingekort van aanvragen voor gezinsleden en voor de aanvraag langetermijnmobiliteit. De inschatting van Klantgroep Zakelijk is dat dit niet tot knelpunten leidt.

Personele gevolgen

In het algemeen zal met de wijzigingen rekening moeten worden gehouden met toegenomen inhoudelijke complexiteit van aanvragen, meer benodigde tijd per

aanvraag en toenemende werklast voor Klantgroep Zakelijk. Dit komt onder andere doordat alle referenten een volledige aanvraag moeten indienen en er in het geval van aanvragen van gezinsleden kortere wettelijke beslistermijnen gelden. Ook kunnen statushouders met de wijzigingen een aanvraag indienen. Daarnaast zullen meer weigeringsgronden getoetst moeten worden door medewerkers van Klantgroep Zakelijk en verschuift handhaving meer naar de voorkant van het werkproces. Specifiek voor scenario 1 en 2 geldt het volgende:

Scenario 1

De aanvraag zal net als in de huidige situatie in behandeling worden genomen door een behandelaar. Omdat het UWV de beroepskwalificaties en economische activiteit toetst, zet de behandelaar bij de IND het onderzoek uit. De termijn wordt daarbij opgeschort i.v.m. extern onderzoek. Wanneer het advies van UWV terug komt en de aanvraag ingewilligd kan worden, doet de behandelaar de zaak zelf af. Indien het advies negatief is en er moet worden afgewezen, zal de zaak worden opgeschaald naar een beslisser. In zowel de zaken waar een behandelaar de aanvraag behandelt als de zaken waarin naar een beslisser wordt opgeschaald, wordt uitgegaan van een toename van de normtijd bij EBK-aanvragen van een halfuur. In de huidige situatie is de normtijd voor EBK-zaken 2 uur, de verwachting is dat dit na de wijzigingen 2,5 uur zal zijn.

Scenario 2

De aanvraag zal net als in de huidige situatie in behandeling worden genomen door een behandelaar. RVN toetst de beroepsvaardigheden niet inhoudelijk en gaat hiervoor uit van een eigen verklaring van de referent. De economische activiteit wordt getoetst door RVN Klantgroep Zakelijk aan de hand van de verplicht te overleggen documenten hiervoor (zie par. 2.4.). Als sprake is van indiening van een aanvraag door een referent die bij de IND als erkend geregistreerd staat, wordt uitgegaan van de eigen verklaring van deze referent als het gaat om economische activiteit. De verwachting is dat in scenario 2 de normtijd voor het behandelen van EBK-zaken na de wijzigingen zal toenemen met een uur. De normtijd zal dan drie uur zijn, zowel wanneer de aanvraag door een behandelaar of in het geval van opschalen door een beslisser wordt behandeld.

In beide scenario's zal sprake zijn van een toename van de normtijd. De normtijd van 2,5 uur (scenario 1) of 3 uur (scenario 2) zorgt ervoor dat de werklast van Klantgroep Zakelijk toeneemt en dat meer capaciteit nodig zal zijn om de EBK-aanvragen te behandelen, ook gezien de kortere wettelijke beslistermijn die voor gezinsleden van EBK-houders gaat gelden. Zie par. 4.2.1. voor de extra benodigde FTE, dit verschilt per scenario. Vanwege de toenemende complexiteit en veranderingen in het behandelen van EBK-aanvragen zal een korte opleiding van maximaal een dag nodig zijn voor behandelaren en/of beslissers. Hier zal intern capaciteit voor vrijgemaakt moeten worden (ca. twee senioren die de informatie uitwerken en uitleggen).

3.2.2

Overige impact RVN

Klantgroep Verlengingen

De impact van de langere geldigheidsduur van de verblijfsvergunning EBK, die met de herziene richtlijn vijf jaar zal zijn i.p.v. vier, is naar verwachting gering. Het aantal EBK-verlengingen is met de huidige geldigheidsduur van vier jaar relatief laag. Dit aantal zal waarschijnlijk dalen als de verblijfsvergunning met de implementatie van de herziene richtlijn minder vaak verlengd hoeft te worden. Wel is het aannemelijk dat EBK-houders vaker gebruik zullen maken van de mogelijkheid om de status EU-langdurig ingezetene aan te vragen, aangezien de voorwaarden die aan de totale verblijfsduur in de EU worden gesteld worden verruimd. Deze aanvragen voor EU-langdurig ingezetene worden eveneens behandeld door Klantgroep Verlengingen. Omdat Klantgroep Verlengingen toetst of er sprake is van vijf jaar rechtmatig verblijf om in aanmerking te komen voor de status EU-langdurig ingezetene en of in die periode is voldaan aan de voorwaarden voor het verblijf op grond van EBK. Het is mogelijk dat de nieuwe intrekingsgronden na de wijzigingen impact hebben op de werklast van Klantgroep Verlengingen. Eveneens zou dit effect kunnen hebben op doorlooptijden.

Daarnaast moet de EBK-houder die een aanvraag indient voor de status van EU-langdurig ingezetene het verblijf in andere EU-lidstaten aantonen. Mocht hier geen bewijs voor beschikbaar zijn of als daaraan wordt getwijfeld, is nader onderzoek nodig. Indien er incidenteel sprake is van extra onderzoek kan de wettelijke beslistermijn worden opgeschort op grond van art. 45g Vw. Mocht dit systematisch spelen dan is de vraag of dit juridisch mogelijk is. Dit heeft impact op de doorlooptijden. Vertraging door (knelpunten in) het opvragen van informatie uit andere lidstaten is dus een risico.

Gelet op het relatief kleine aantal aanvragen EU-langdurig ingezetene na een EBK-vergunning verwacht Klantgroep Verlengingen geen extra capaciteit nodig te hebben.

3.3 Impact Directie JZ

De verwachte impact op JZ is gering. Er doen zich op dit moment weinig zaken voor waarbij wordt geprocedeerd. Zowel de introductie van nieuwe intrekings- en weigeringsgronden evenals een mogelijke stijging van het aantal EBK-aanvragen zou een lichte stijging in het aantal beroepsprocedures tot gevolg kunnen hebben, maar dit heeft naar verwachting geen impact op de benodigde FTE.

3.4 Impact Directie DV

3.4.1 Teams Zakelijk Beheer en Zakelijk Relatiemanagement

De impact van de wijzigingen op de Teams Zakelijk Beheer (TZB) en Zakelijk Relatiemanagement (TZR) is gering. De werklast van EBK-zaken voor deze afdeling is momenteel zeer klein. Door een stijging van EBK-aanvragen en de introductie van nieuwe intrekings- en afwijzingsgronden wordt wel een beperkte toename van de werklast verwacht, maar dit kan naar verwachting binnen de bestaande bezetting

worden opgevangen. Wel ondervinden beide teams impact van de wijzigingen ten aanzien van (erkend) referenten.

Referenten

TZRM beheert een mailbox voor erkend referenten. Voor EBK mag deze mailbox straks niet meer worden gebruikt, aangezien de EBK-aanvraag niet als erkend referent kan worden ingediend. Hiervoor is een aanpassing van het contactformulier op IND.nl nodig: contactverzoeken van referenten moeten worden doorverwezen naar het KIC in plaats van TZRM. Voor een aantal erkend referenten heeft TZRM vaste accounthouders. Hoewel het deze referenten straks geen voordeel meer oplevert in EBK-zaken om erkend te zijn, is het te verwachten dat TZRM nog steeds voor hen als aanspreekpunt zal fungeren in EBK-procedures.

TZB is bij de meeste verblijfsdoelen waar erkend referentschap verplicht is (culturele uitwisseling, au pair, studie en arbeid) enkel verantwoordelijk voor sancties, handhavende gesprekken, waarschuwingen en indien nodig intrekking van de erkenning bij erkend referenten. Bij EBK-aanvragen handhaaft TZB ook in zaken van niet-erkend referenten. Gezien het geringe aantal EBK-zaken waarbij TZB in de huidige situatie bijstand verleent in de handhaving van erkend referenten worden met de wijzigingen geen personele gevolgen verwacht voor TZB. Mocht er een grote toename zijn in het aantal NLA-onderzoeken na de wijzigingen, zou het kunnen dat er wel personele gevolgen zijn.

Wat betreft het opleggen van sancties door TZB is een **randvoorwaarde** dat duidelijk is welke plichten gelden voor niet-erkend referenten. Momenteel zijn dat de informatie- en administratieplicht, maar niet de zorgplicht (zie par. 2.4)

3.4.2

Team Handhaving (HTO en HIK)

De impact van de wijzigingen op HTO en HIK zijn beperkt. Ondanks dat EBK-zaken in de huidige situatie een zeer klein deel aandeel zijn van de werkzaamheden, zal de werklust van HTO toenemen. HTO richt zich met name op het handhaven van erkend referenten, maar houdt ook toezicht op niet-erkend referenten. HTO acteert hierop naar aanleiding van signalen of op uitdrukkelijk verzoek van bij voorbeeld Team Zakelijk en/of RVN. Met de wijzigingen verwacht HTO meer capaciteit nodig te hebben om toezicht op niet-erkend referenten te realiseren. Daarnaast zal het handhaven op de afwijzingsgrond of het bedrijf is opgericht om de toegang van vreemdelingen te faciliteren eveneens extra werk met zich meebrengen. In totaal verwacht HTO één extra FTE nodig te hebben in scenario A (toename van 50 EBK-aanvragen per jaar) en 2 FTE extra in scenario B (toename van 200 EBK-aanvragen per jaar). Er wordt geen impact verwacht op HIK. Wel zijn er signalen dat handhaving bij niet-erkend referenten bij de ICT-regeling in de huidige situatie moeizaam verloopt. Dit heeft ermee te maken dat RVN formeel niet wordt ondersteund vanuit Directie Dienstverlening, omdat de focus met name ligt op handhaving van erkend referenten. Dit kan een risico vormen omdat na implementatie de EBK-aanvraag niet meer als erkend referent kan worden ingediend.

Doordat erkend referenten na implementatie geen voordeel meer kunnen ontlenen aan de erkenning is namelijk de verwachting dat meer niet-erkend referenten een aanvraag zullen indienen. Zie voor verdere handavingsrisico's hoofdstuk 5.3.

3.4.3 *Overige impact DV*

De gevolgen voor het Team Telefonie en de loketten zijn beperkt. In de beginfase van de inwerkingtreding zullen waarschijnlijk meer vragen over de EBK-regeling binnenkomen van referenten en aanvragers. Dit heeft geen personele gevolgen. Zie voor overige impact op Team Klantcommunicatie paragraaf 3.6.

Er is ook impact op de afdeling Ketenservice. Zij beheert de Kennismigrantenlijn, die bereikbaar blijft voor erkend referenten. Ook worden vragen van het KIC over de EBK regelmatig doorgespeeld naar de Ketenservice. De Ketenservice verwacht een toename in het aantal vragen, zowel per mail als telefoont, als gevolg van de wijzigingen. Gezien het relatief kleine aantal EBK-zaken heeft dit echter geen personele gevolgen.

Gezien het beperkte aantal EBK-zaken worden er geen consequenties verwacht voor het team Digitaal Registreren en Voorbereiden.

Team Titel en Identiteit (T&I) heeft momenteel toegang tot het systeem EU Mobile voor informatieverzoeken over mobiliteit van studenten en langdurig ingezetenen. Bekeken wordt of na inwerkingtreding van de herziene richtlijn de IND dit systeem zal gebruiken voor communicatie met andere lidstaten in het kader van EBK-aanvragen (zie paragraaf 3.5.4). EU Mobile lijkt het meest aangewezen instrument te zijn voor het faciliteren van communicatie tussen de lidstaten. Het is nog onduidelijk welke afdeling hiervoor geautoriseerd wordt, mogelijk wordt dit RVN/Klantgroep Zakelijk. T&I zal worden gevraagd ervaringen te delen met de betrokken afdeling.

Wanneer een statushouder uit een andere lidstaat een verblijf op basis van EBK krijgt, dient er een extra tekst op het verblijfsdocument te komen. Hiervoor zal Bureau Documenten een kleine aanpassing moeten doen, dit heeft geen verdere impact.

De afdeling K&C is verantwoordelijk voor het doorzetten van informatieverzoeken en adviesvragen aan de NLA, de Belastingdienst en (in scenario 1) het UWV. Dit gebeurt na opvoer van een zaak in INDiGO of op verzoek van RVN. De uitbreiding van de checks heeft geen impact op K&C.

3.5 **Gevolgen voor ICT-systemen**

3.5.1 *INDiGO*

Er zijn een aantal kleine aanpassingen en een middelgrote wijziging nodig in INDiGO. Op een aantal aspecten moet nader onderzocht worden of en hoe INDiGO moet worden aangepast. Dit staat hieronder aangegeven.

De in deze paragraaf beschreven wijzigingen van het IND-informatiesysteem INDiGO zijn tot stand gekomen op basis van de gegevens die ten tijde van de EAUT beschikbaar waren en houden geen rekening met toekomstige wijzigingen.

Ruimere voorwaarden voor verlening EBK

Voor de meeste toetsen van verschillende aangepaste voorwaarden, zoals het lagere salariscriterium en de kortere duur van de arbeidsovereenkomst, geldt dat er in INDiGO over het algemeen al generieke voorwaarden beschikbaar zijn. Dat betekent dat voor deze gewijzigde voorwaarden geen aanpassingen in INDiGO nodig zijn. De zaakverantwoordelijk medewerker kan gebruik maken van al bestaande criteria in het systeem en op grond van de gewijzigde voorwaarden aangeven aan welke criteria de vreemdeling voldoet.

Daarnaast zijn er ook extra bewijsmiddelen en toetsen nodig, deze dienen toegevoegd te worden. Dat geldt bijvoorbeeld voor het toevoegen van bewijs dat iemand een asielstatus heeft. Dat is een kleine aanpassing in de kwalificatielijst in INDiGO (de lijst met criteria en bewijsmiddelen die wordt gebruikt bij het beoordelen van een aanvraag). Daarnaast zal mogelijk een extra aanpassing in INDiGO moeten worden gedaan als het gaat om het toetsen van de beroepsvaardigheden. In scenario 1 geldt dat in INDiGO een kleine aanpassing gedaan zal moeten worden om het verzoek voor toetsing en het resultaat te kunnen registreren. In scenario 2 zal de zaakverantwoordelijk medewerker enkel het resultaat moeten kunnen registreren, aangezien de toets dan niet uitgevoerd wordt door UWV. In beide scenario's zullen ook bewijsmiddelen voor economische activiteit moeten worden geregistreerd.

Afwijzing en intrekking

Ook voor afwijzing en intrekking geldt dat er mogelijk extra bewijsmiddelen en toetsen nodig zijn. Dat is een kleine aanpassing in de kwalificatielijst in INDiGO.

Langere geldigheidsduur

De geldigheidsduur van het verblijf wordt bij de inwilliging van een EBK-aanvraag handmatig geregistreerd, hiervoor zijn geen aanpassingen in INDiGO nodig. Dat geldt zowel voor de hoofdaanvrager EBK als voor de gezinsleden. Deze aanvragen kunnen bij elkaar in een groep gezet worden in INDiGO, om het overzicht van hoofdaanvrager en gezinsleden eenvoudiger te maken.

Referenten

Het feit dat het straks niet meer mogelijk is om een aanvraag voor een EBK als erkend referent in te dienen heeft geen consequenties voor INDiGO. Het is immers al mogelijk om een EBK-aanvraag van een niet-erkend referent te registreren. Bij het opvoeren van de EBK aanvraag bij een erkend referent zal de beslismedewerker moeten kiezen voor de optie 'overig economisch referent'. Ook is het niet nodig om de status van erkend referenten na implementatie van de wijzigingen om te zetten, wat overigens wel mogelijk is in INDiGO. Referenten blijven erkend ten aanzien van bestaande vergunningen. Pas bij een eventuele verlengingsaanvraag wordt deze als gewone referent ingediend en als zodanig geregistreerd en afgehandeld.

Verlening aan statushouders

De nieuwe mogelijkheid om een EBK-vergunning toe te kennen aan personen die internationale bescherming genieten heeft een aantal consequenties voor INDiGO.

Bewijsmiddelen

De benodigde bewijsmiddelen voor het aantonen van de asielstatus kunnen eenvoudig worden opgenomen in de kwalificatielijst in INDiGO. Dit is een kleine aanpassing.

In INDiGO bestaat al een mogelijkheid om de lidstaat waar de aanvrager statushouder is te registreren. Die mogelijkheid zou ingezet kunnen worden in het kader van EBK-aanvragen. Echter is die nu specifiek ingericht voor asielaanvragen. Onderzocht moet worden of deze mogelijkheid eveneens gebruikt kan worden voor EBK-aanvragen. Daarbij moet erop gelet worden dat de data op juiste wijze worden gekoppeld aan de EBK-aanvraag en dat deze data niet gekoppeld wordt aan asielcijfers. Hierbij worden geen problemen verwacht.

Informatie-uitwisseling tussen lidstaten

Op dit moment bestaat al een functionaliteit in INDiGO om te registreren dat er een mailbericht naar een andere lidstaat is verstuurd. Lidstaten worden nu voor verschillende aanvragen geïnformeerd via de mail. Deze mailberichten worden in INDiGO geregistreerd. Er zullen nieuwe soorten berichten toegevoegd moeten worden die specifiek betrekking hebben op de EBK, daarvoor is een kleine aanpassing in INDiGO nodig. Daarnaast bestaat in INDiGO een zaak voor verzoeken om klantinformatie uit een andere lidstaat. Deze zaak kan mogelijk gebruikt worden voor informatieverzoeken van andere lidstaten in het kader van een EBK, bijvoorbeeld als het gaat om de asielstatus van een aanvrager.

Na afwijzing of intrekking van de (aanvraag) EBK moet de statushouder opnieuw worden toegelaten in de lidstaat waar hij internationale bescherming geniet. Voor het registreren van de status in een andere lidstaat bestaat nu een functionaliteit in INDiGO, maar de beslisser krijgt op dit moment nog geen melding in het geval van een afwijzing of intrekking. RVN Klantgroep Zakelijk vindt het wenselijk dat hiervoor een notificatie ingebouwd wordt, dit is een kleine wijziging.

Aanpassing tekst verblijfsdocument

Wanneer een statushouder uit een andere lidstaat een verblijf op basis van EBK krijgt, dient er een extra tekst op het verblijfsdocument te komen. Dit is een middelgrote wijziging die in INDiGO gedaan moet worden.

Status langdurig ingezetene

Hiervoor worden geen aanpassingen in INDiGO verwacht.

Korte- en langetermijnmobiliteit

Voor kortetermijnmobiliteit is geen aanvraag of melding nodig. Hieruit vloeien dus geen aanpassingen voort in INDiGO. Voor langetermijnmobiliteit moet wel een aanvraag worden ingediend. Dit wordt in de huidige situatie ook al gedaan. Een aandachtspunt is dat de beslistermijn in de nieuwe situatie 30 dagen is in plaats van 90 dagen en dat geen bewijs van hogere beroepskwalificaties overlegd hoeft te worden bij deze aanvraag. Tijdens het implementatietraject zal moeten worden

bekeken of hiervoor aanpassing in INDiGO nodig is of dat dit met werkafspraken kortgesloten wordt.

Gezinsleden

De aanvraag EBK en de gezinsleden die bij elkaar horen kunnen in INDiGO in een groep gezet worden, zodat inzichtelijk is dat deze bij elkaar horen. Dat is op dit moment bij aanvragen voor gezinshereniging al gebruikelijk. De verblijfsduur wordt handmatig ingevoerd en daarvoor zijn geen aanpassingen in INDiGO nodig.

Arbeid als zelfstandige

Het is reeds mogelijk om te registreren dat de EBK-houder tevens arbeid als zelfstandige verricht.

3.5.2

Metis

In deze paragraaf wordt de impact van de voorgestelde wijzigingen op het datawarehouse van de IND (METiS) beschreven en de benoemde rapportagebehoeften. Bij deze impactbepaling wordt ervan uitgegaan dat er geen nieuwe onderdelen uit het bronsysteem INDiGO ontsloten moeten worden om te voldoen aan de informatiebehoefte.

De beoogde wijzigingen in INDiGO, waaronder het toevoegen en beheren van enkele nieuwe kwalificaties in verband met gewijzigde toetsing, hebben een lage impact op METiS.

In het kader van financiële, interne en externe rapportages wordt in METiS voor iedere zaak een product, productsoort, productsoort migratie en MoMi Clusterkwalificatie bepaald. Er zal vastgesteld moeten worden hoe de zaken met de nieuwe kwalificaties in deze indeling moeten worden geclassificeerd. De verwachting is dat deze nieuwe zaken onder de reeds bestaande producten gaan vallen.

Het is nog niet bekend of naar aanleiding van deze wijziging de rapportagebehoefte wijzigt. Ervan uitgaande dat de voorgestelde IV wijzigingen worden doorgevoerd en dat de dataregistratie van voldoende kwaliteit is, kan de volgende informatie worden geleverd vanuit bestaande factboards en standaard- maand en jaarrapportages:

Instroom: aantal ingediende aanvragen, verlengingsaanvragen, aanvragen wijziging beperking en bezwaarzaken.

Doorstroom: aantallen van bovengenoemde zaken nog in behandeling.

Uitstroom: aantallen van afgehandelde aanvragen met een uitsplitsing naar afdoening, geleverde kwalificatie, nationaliteit en geslacht.

Er zal 12 maanden na implementatie een beleidsevaluatie plaatsvinden. SUA kan hiervoor een Metis-informatieverzoek bij BIC indienen. Hiervoor is tijdige aanmelding wenselijk.

3.5.3

e-Dienstverlening

Er wordt geen impact op e-Dienstverlening verwacht, aangezien er geen digitale aanvraag voor EBK beschikbaar is.

3.5.4 *Externe systemen: EU Mobile*

Voor informatieverzoeken en meldingen van of aan andere lidstaten zal waarschijnlijk gebruik worden gemaakt van EU Mobile, een Working Space in het Information Exchange System (IES) van het Europees Migratienetwerk. Dit geldt voor communicatie in het kader van

- EBK-aanvragen door personen die internationale bescherming genieten (Nederland geeft of vraagt bevestiging van de status aan andere lidstaten)
- aanvragen voor langetermijnmobiliteit (Nederland informeert of wordt geïnformeerd over het besluit op een dergelijke aanvraag).

Op EU Mobile is een template beschikbaar voor meldingen en verzoeken aan andere lidstaten in het kader van vier EU-richtlijnen: EBK, ICT, langdurig ingezetenen en studenten/mobiliteit.

Binnen de IND heeft de afdeling T&I toegang tot dit systeem. Voor informatieverzoeken betreffende EU-langdurig ingezetenen en studenten stuurt T&I meldingen en vragen van lidstaten door naar de beslisteams en andersom. Alleen op het gebied van de richtlijn langdurig ingezetenen behandelt T&I zelf eenvoudige vragen van lidstaten (statuschecks). De meer complexe vragen gaan door naar de beslisdirectie.

Momenteel maakt de IND nog geen gebruik van EU Mobile voor meldingen en informatieverzoeken betreffende de EBK. Het is nog niet duidelijk welke afdeling geautoriseerd zal worden in het kader van EBK-zaken. Het is een **randvoorwaarde** dat hier uiterlijk **6 maanden** voorafgaand aan implementatie een besluit over is genomen.

Een **randvoorwaarde** voor het gebruik van EU Mobile is tevens dat het format voor informatieverzoeken of meldingen voor EBK wordt bijgewerkt op basis van de herziene richtlijn. Dit is een taak voor de Europese Commissie. Overigens is het niet te voorkomen dat lidstaten ondanks het bestaan van EU Mobile ook via e-mail contact opnemen. Dit is nu ook het geval bij studenten en langdurig ingezetenen. Ook hiervoor dient dus een vaste werkwijze met bijvoorbeeld een functionele mailbox te worden ingericht.

3.6 **Communicatie**

Voor het goed laten verlopen van de implementatie van deze richtlijn is het van belang om de diverse partijen goed voor te lichten. Om te waarborgen dat de informatievoorziening en communicatie door de IND richting de klant en de medewerkers over de consequenties van de voorgenomen wijziging in wet- en regelgeving actueel, juist, volledig en uniform is, moeten tevens een aantal communicatiekanalen worden aangepast.

3.6.1 *Interne communicatie*

De medewerkers van Klantgroep Zakelijk, de medewerkers die aanvragen behandelen, de medewerkers van de IND-loketten en van de afdelingen KIC en Ketenservice moeten voor de implementatiedatum worden geïnformeerd over de wijzigingen in wet- en regelgeving.

Atlas

Deze kennisapplicatie voor informatievoorziening van IND-medewerkers met direct klantcontact wordt door de afdeling Klantcommunicatie (KC) aangepast op basis van de voorgenomen gewijzigde wet- en regelgeving. Voor de implementatiedatum wordt op Atlas een nieuwsbericht gepubliceerd over de wijziging en welke consequenties dit heeft voor het directe klantcontact. De medewerkers zijn zo tijdig van de consequenties van de voorgenomen wijzigingen op de hoogte en kunnen klantvragen juist beantwoorden.

3.6.2

Externe communicatie

De klant kan op verschillende wijzen worden voorgelicht over onder andere de voorwaarden, bewijsstukken, handhaving en andere vreemdelingenrechtelijke wijzigingen.

Hierbij is speciale aandacht voor de (erkende) referent. De referent moet voor de implementatiedatum worden geïnformeerd over de aankomende wijzigingen.

Voorlichting over de implementatie van de richtlijn kan worden gegeven:

- Door Team Zakelijk. Het team organiseert voorlichtings- en themabijeenkomsten voor (aspirant) erkend referenten en hun gemachtigden. Tijdens deze bijeenkomsten kan de erkend referent geïnformeerd worden over de wijzigingen. Hierbij worden niet-erkend referenten dus niet geïnformeerd.
- In de IND-nieuwsbrieven die door Team Zakelijk van de IND worden verzorgd. Deze nieuwsbrief wordt elke zes weken gepubliceerd voor de erkende referenten. Hiervoor geeft Team Zakelijk aan dat een tekstvoorstel vanuit KC nuttig kan zijn om op te nemen in de nieuwsbrief.

Website (www.ind.nl)

Op de website van de IND dient op de volgende wijze gecommuniceerd te worden over gewijzigde wet- en regelgeving met betrekking tot de herziene richtlijn:

- De gewijzigde verblijfsmogelijkheden, voorwaarden en procedure welke ten gevolge van deze wetwijziging zijn ontstaan, worden aangepast op de betreffende doelgroeppagina's op de website.
- De informatie wordt op overige relevante pagina's op de website aangepast. Ook worden eventuele wijzigingen in terminologie doorgevoerd.

De publicatiedatum van de aanpassingen op de IND-website valt samen met de implementatiedatum van de wijzigingen.

Aanvraag- en meldingsformulieren

KC past de relevante aanvraag- en meldingsformulieren en bijlagen aan en ontwikkelt waar nodig een nieuw formulier. Deze worden gepubliceerd op de website. De volgende aanpassingen zijn voorzien:

- Het aanvraagformulier voor het verblijfsdoel 'Europese blauwe kaart' voor erkend referenten wordt verwijderd.
- Het aanvraagformulier voor niet-erkend referenten moet worden aangepast.

- Het meldingsformulier voor arbeidsgerelateerde verblijfsdoelen (erkend referent) moet worden aangepast.

De publicatiedatum van de gewijzigde aanvraag- en meldingsformulieren en bijlagen valt samen met de implementatiedatum van de wijzigingen.

Brochures

Waar nodig zal KC de relevante brochures tijdig aanpassen en publiceren op de website. De publicatiedatum van de gewijzigde brochures valt samen met de implementatiedatum van de wijzigingen.

3.6.3

Afstemming ketenpartners

Relevante ketenpartners, zoals rijksoverheid.nl, moeten voor de implementatiedatum worden geïnformeerd over de gevolgen van de herziene richtlijn. DMB en SZW zijn verantwoordelijk voor het aandragen van informatie voor rijksoverheid.nl.

Contactformulieren

TZRM beheert een mailbox voor erkend referenten. Omdat bij EBK de erkenning niet meer wordt gehanteerd, mag deze mailbox voor contactverzoeken over EBK niet meer worden gebruikt. Hiervoor is een aanpassing van het contactformulier op IND.nl nodig: contactverzoeken van referenten moeten worden doorverwezen naar het KIC in plaats van TZRM.

Business.gov.nl

Business.gov.nl is een website voor binnenlandse en buitenlandse ondernemers die een bedrijf willen oprichten en/of zaken willen doen in Nederland. Business.gov.nl werkt samen met Nederlandse (semi)-gouvernementele organisaties, zoals de IND. KC zal ervoor zorgen dat de IND-content met betrekking voorgenomen wijzigingen tijdig is aangepast op deze website.

3.7

Gevolgen voor externe partijen

3.7.1

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)

Scenario 1: de verantwoordelijkheid voor een aantal toetsen komt mogelijk bij het UWV te liggen, namelijk ten aanzien van:

- Hogere beroepsvaardigheden
- Economische activiteit van de werkgever

In beide scenario's kan de IND in geval van twijfel aan het UWV vragen om de marktconformiteitstoets uit te voeren.

Bij het beleggen van de toetsen op hogere beroepsvaardigheden en economische activiteit bij het UWV wordt een aantal handhavingsrisico's gesignaleerd, zie hiervoor par. 5.3.

Scenario 2: UWV heeft geen rol in de toetsing van hogere beroepsvaardigheden en economische activiteit.

In dit scenario verandert er niets ten opzichte van de huidige situatie. Op dit moment heeft het UWV geen rol bij EBK-aanvragen betreffende de toetsen van

hogere beroepsvaardigheden en economische activiteit en dit blijft zo. In scenario 2 worden dan ook geen gevolgen voor het UWV verwacht.

Het is van belang voor de IND dat het UWV een uitvoeringstoets uitvoert om de gevolgen van scenario 1 voor het UWV in kaart te brengen voordat de nieuwe werkwijze van kracht wordt. Hierin dient ook de mogelijke adviesrol over de voorwaarde van marktconformiteit van het salaris te worden onderzocht. Daarnaast dient een juridische grondslag in het Vb te worden opgenomen en moeten mogelijk het Buwav en de Vc worden aangepast. Er dienen afspraken te worden gemaakt tussen de IND en het UWV over de benodigde stukken, het proces en tijdige levering van de informatie.

3.7.2 *Belastingdienst*

De herziene richtlijn vereist dat wordt getoetst of de werkgever zijn wettelijke verplichtingen inzake belasting is nagekomen. Deze informatie wordt in de huidige situatie reeds door de IND uitgevraagd bij de Belastingdienst. Inhoudelijk wijzigt deze toets dus niet. Wel zal een toename van het aantal EBK-zaken naar verwachting tot een grotere belasting leiden van de Belastingdienst. De exacte impact op de Belastingdienst is niet onderzocht binnen deze EAUT.

3.7.3 *Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA)*

Momenteel vraagt de IND, via K&C, informatie op bij de NLA over overtredingen van de Wav van de laatste vijf jaar. Die informatie wordt opgevraagd via een algemene mailbox van de NLA. Bij de herziene richtlijn wordt de toets uitgebreid naar overtredingen van de WAADI, Wet Minimumloon, Arbeidstijdenwet, Arbowet en WagwEU. Het is mogelijk voor de IND om via de algemene mailbox de informatie op te blijven vragen. Na de herziening zal in de e-mail toegevoegd moeten worden dat informatie opgevraagd wordt over aanvullende wetgeving. Er dienen afspraken te worden gemaakt tussen de IND en de NLA over tijdige levering van de informatie.

Daarnaast wordt bij de toets op economische activiteit van de werkgever een handhavingsrisico gesignaleerd. Dit zou kunnen leiden tot toename van de werklust van NLA. Zie hiervoor par. 5.3.

Er is een aandachtspunt voor NLA inzake langetermijnmobiliteit (zie paragraaf 5.1.). Hier dient de IND nog een proces voor uit te werken. Het is van belang dat de NLA hierover wordt geïnformeerd.

3.7.4 *Ministerie voor Buitenlandse Zaken*

Vanwege betrokkenheid bij de mvv-procedure op diplomatieke posten in het buitenland, zal het ministerie voor Buitenlandse Zaken op de hoogte gesteld moeten worden van de inhoudelijke wijzigingen. Voor het werkproces worden geen gevolgen verwacht.

3.8 **Gevolgen voor de aanvrager**

In het algemeen wordt verwacht dat de gevolgen voor de referent en de aanvrager beperkt zijn. Er is immers geen sprake van een nieuw verblijfsdoel, maar van

aangepaste voorwaarden voor de al bestaande EBK. Veel van de wijzigingen zullen vooral impact hebben op het werkproces van de IND. Toch zijn er enkele aandachtspunten bij de gevolgen voor referent en aanvrager. Die worden hieronder toegelicht.

3.8.1

Gevolgen voor de referent

Na invoering van de wijzigingen moeten alle referenten een volledige aanvraag indienen (nu hoeven erkend referenten dit niet te doen) en geldt geen verkorte procedure meer voor erkend referenten. Omdat in de huidige situatie ongeveer de helft van de EBK-aanvragen afkomstig is van erkend referenten, is dit een substantiële wijziging. Hieronder wordt de impact hiervan, en van de overige wijzigingen, op het doenvermogen van de referent onderzocht.

Overgang van erkend referent naar gewone referent

Met de implementatie van de wijzigingen geldt dat voor alle referenten dezelfde voorwaarden gelden voor het indienen van een EBK-aanvraag. Dit betekent een verandering voor erkend referenten, die voor een EBK hier geen voordelen meer aan kunnen ontlelen zoals een kortere streeftermijn. Ook zullen alle referenten na implementatie een volledige aanvraag in moeten dienen, inclusief bijbehorende stukken (zie paragraaf 2.4). Het kan tot verwarring leiden dat referenten die erkend zijn bij de IND hier ten aanzien van de EBK geen voordelen meer aan ontlelen. Het is een randvoorwaarde dat referenten goed over deze wijziging worden voorgelicht.

Overigens gelden zowel voor erkend referenten als niet-erkend referenten in EBK-zaken dezelfde plichten, namelijk de administratie- en informatieplicht. Dit is geen wijziging, maar wijkt wel af van andere verblijfsdoelen, waarbij voor erkend referenten een zorgplicht geldt. Dit verschil zou voor extra verwarring kunnen zorgen indien erkend referenten in de veronderstelling zijn dat de zorgplicht ook op EBK-zaken van toepassing was.

Naast bovengenoemde voordelen is in de huidige situatie een aparte mailbox beschikbaar waar erkend referenten vragen naartoe kunnen sturen. Die mailbox wordt beheerd door TZRM (zie par. 3.4.1.). Na de wijzigingen kan voor vragen gerelateerd aan EBK geen gebruik meer worden gemaakt van deze mailbox, maar zullen contactverzoeken naar het KIC worden doorgestuurd. Omdat TZRM voor een aantal erkend referenten vaste accounthouders heeft, is wel te verwachten dat TZRM voor die referenten nog steeds als aanspreekpunt zal fungeren in EBK-procedures.

Machtiging gezinsleden

Niet-erkend referenten kunnen in de huidige situatie zonder machtiging geen aanvraag indienen voor gezinsleden van een EBK-houder. Echter onderstreept de herziene richtlijn de mogelijkheid dat aanvragen van een vreemdeling en diens gezinsleden tegelijkertijd worden ingediend, dit heeft namelijk impact op de wettelijke beslistermijn. Daarom is het van belang dat referenten gemachtigd worden om een aanvraag voor gezinsleden in te dienen. Indien er standaard een machtigingsformulier aan het aanvraagformulier wordt toegevoegd, is deze wijziging naar verwachting goed uitvoerbaar voor de referent.

Economische activiteit

Het is onbekend of er voor de referent knelpunten zijn met betrekking tot de toetsing van de economische activiteit. Mogelijk vloeien er aandachtspunten voort uit de evaluatie van de aanscherping van voorwaarden voor niet-erkend referenten bij de ICT-regeling (zie par. 2.4).

Geen digitale aanvraag

Er is in de huidige situatie geen digitale EBK-aanvraag mogelijk. De implementatie van de herziene richtlijn wijzigt hierin niets. Een aandachtspunt in het algemeen is dat het voor de referent makkelijker en sneller zou zijn om de aanvraag digitaal in te dienen.

Randvoorwaarden

Gelet op deze aandachtspunten is het van belang dat de referent duidelijk weet wat verwacht wordt in de nieuwe situatie waarin de EBK niet langer als erkend referent kan worden aangevraagd. De rechten en plichten voor de referent zullen duidelijk moeten zijn. Goede voorlichting over de herziene richtlijn is daarom nodig. Daarnaast zou standaard een machtigingsformulier om de referent te machtigen aan het aanvraagformulier kunnen worden bijgevoegd. Indien aan deze randvoorwaarden wordt voldaan, worden geen knelpunten verwacht in het doenvermogen van de referent.

3.8.2

Gevolgen voor de vreemdeling

Verwacht wordt dat de vreemdeling kan doen wat van hem wordt verwacht. Zo verandert het aantal en type documenten dat de vreemdeling moet indienen niet veel. Enkel voor het in aanmerking komen voor toelating op grond van hogere beroepsvaardigheden zullen extra documenten aangeleverd moeten worden. In de huidige situatie zijn geen knelpunten bekend als het gaat om het indienen van documenten.

Gunstigere voorwaarden

Met de wijzigingen komen meer vreemdelingen dan voorheen in aanmerking voor een EBK, namelijk statushouders en vreemdelingen met hogere beroepsvaardigheden. Daarnaast wordt het door de versoepeling van een aantal voorwaarden betreffende de aanvraag voor EBK, de aanvraag voor lange-termijnmobiliteit en de mogelijkheid voor kortetermijnmobiliteit gunstiger en makkelijker om hiervoor in aanmerking te komen. De herziene richtlijn levert waarschijnlijk vooral voordelen op voor de vreemdeling.

Hogere beroepsvaardigheden

Het is nieuw dat hogere beroepsvaardigheden aangetoond kunnen worden voor een EBK-aanvraag. Er bestaat nog onduidelijkheid over hoe de toetsing van deze toelatingsvoorwaarde zal verlopen. Ongeacht welk scenario gekozen wordt is het van belang dat de IND helder communiceert hoe de vreemdeling dan wel de referent kan aantonen dat aan de voorwaarde is voldaan. Anders bestaat het risico dat toelating op grond van beroepsvaardigheden in de praktijk ontoegankelijk is voor de vreemdeling of dat hier misinformatie over ontstaat.

Machtiging gezinsleden

Om in aanmerking te komen voor gelijktijdige beslissing op de aanvraag voor een EBK door de vreemdeling en diens gezinsleden, zal de vreemdeling diens referent moeten machtigen om een aanvraag voor gezinsleden te kunnen indienen. Dit is een randvoorwaarde voor de vreemdeling om in aanmerking te komen voor gelijktijdige beslissing op de eigen aanvraag en die van gezinsleden. Indien er standaard een machtigingsformulier aan het aanvraagformulier wordt toegevoegd, is deze wijziging naar verwachting goed uitvoerbaar voor de vreemdeling.

Informatievoorziening

Het kan verwarrend en onduidelijk zijn voor de vreemdeling of hij in aanmerking komt voor de EBK-regeling en eveneens hoe deze regeling zich verhoudt tot de nationale kennismigrantenregeling (vanwege gelijk trekken van het lagere salariscriterium). Ondanks dat niet veel extra documenten aangeleverd hoeven te worden, wijzigt een groot aantal voorwaarden. Omdat er wijzigingen op meerdere punten zijn (o.a. toelatingsvoorwaarden, voorwaarden korte- en lange mobiliteit, aanvragen gezinsleden, aanvraag status EU-langdurig ingezetene), kan het voor de vreemdeling lastiger zijn om goed te overzien wat de voorwaarden zijn en om hier goed op voorbereid te zijn.

Statushouders

Daarnaast is het na de wijzigingen mogelijk voor statushouders om een EBK-aanvraag in te dienen. Deze groep heeft nog geen ervaring met het indienen van een EBK-aanvraag en het is mogelijk dat zij hierbij tegen knelpunten aanlopen.

Langetermijnmobiliteit

Als de IND 30 dagen nadat de complete aanvraag voor langetermijnmobiliteit is ingediend nog geen besluit heeft genomen, is het de EBK-houder wel al toegestaan om werk uit te oefenen in Nederland. Het is van belang dat in dit soort zaken een signaal uitgaat naar NLA, zodat er niet onnodig een onderzoek wordt opgestart. Dit zou voor hinder kunnen zorgen bij de vreemdeling en de werkgever. Dit proces dient nog nader te worden uitgewerkt.

Randvoorwaarden

Gelet op deze aandachtspunten, is het van belang dat goede voorlichting wordt gegeven en de informatievoorziening actueel en volledig is. Het moet voor de vreemdeling duidelijk zijn welke voorwaarden gelden en welke bewijsstukken overlegd moeten worden, en hoe de vreemdeling diens referent kan machtigen om een aanvraag voor gezinsleden in te dienen. De veelheid aan nieuwe informatie kan het lastiger voor de vreemdeling maken om te overzien of en hoe aan de voorwaarden wordt voldaan. Een randvoorwaarde om het doenvermogen van de vreemdeling niet te beperken, is dat tijdig wordt voorzien in heldere en volledige informatievoorziening.

Evenredigheidsbeginsel

Daarnaast is het van belang dat het evenredigheidsbeginsel wordt gewaarborgd bij afwijzing en intrekking. Dit geldt bijvoorbeeld in het geval van afwijzing/intrekking wanneer is verzuimd de wijziging van werkgever te melden. De IND heeft reeds voldoende handvatten om deze evenredigheidstoets uit te voeren.

4 Implementatie

In dit hoofdstuk komen het tijdspad van implementatie evenals de personele en financiële gevolgen aan bod.

4.1 Tijdsad

Leidend voor het tijdspad van implementatie zijn de randvoorwaarden zoals in dit rapport gesteld en de onderlinge afhankelijkheid tussen de verschillende (opeenvolgende) onderdelen van de implementatie binnen en buiten de IND. In ieder geval is het vaststaan van de wet- en regelgeving op het moment van aanvang van het implementatietraject een randvoorwaarde.

Om de betreffende wijzigingen te kunnen uitvoeren vanaf het moment van implementatie is het – gezien de huidige releaseplanning van INDiGO – noodzakelijk dat **zeven maanden vóór de implementatiedatum** de wetgeving vaststaat en niet meer gewijzigd wordt. De reden hiervoor is dat het ongeveer zes à zeven maanden kan duren om analyse en bouw in INDiGO te realiseren. Dit is exclusief het realiseren van nieuwe dan wel het verrichten van aanpassen op reeds bestaande koppelingen met systemen van ketenpartners en systemen in Europees verband. Het benodigde tijdspad van de andere aanpassingen valt binnen de zeven maanden. Klantcommunicatie zal twee weken nodig hebben voor de benodigde aanpassingen.

4.1.1 Informatiebeveiliging

Volgens de huidige inschatting zijn er geen nieuwe maatregelen benodigd op het gebied van informatiebeveiliging. Dit moet worden bevestigd tijdens het implementatieproces. Afhankelijk van welke informatie wordt opgevraagd voor de beoordeling van hogere beroepsvaardigheden zijn mogelijk wel maatregelen nodig. Zodra er meer bekend is over de inrichting van deze beoordeling en de rol van de IND daarin moet daarom worden gekeken of er aanpassingen nodig zijn om de opgevraagde informatie te beveiligen.

4.2 Financiële gevolgen

4.2.1 Structurele financiële gevolgen

De personele kosten zijn afhankelijk van de hoeveelheid ingediende aanvragen. Hierbij wordt uitgegaan van de volgende scenario's:

- Scenario 1A: een toename van 50 EBK-aanvragen op jaarbasis en een toetsing van de beroepsvaardigheden en economische activiteit door het UWV.
- Scenario 1B: een toename van 200 EBK-aanvragen op jaarbasis en een toetsing van de beroepsvaardigheden en economische activiteit door het UWV.

- Scenario 2A: een toename van 50 EBK-aanvragen op jaarbasis en een toetsing van de beroepsvaardigheden en economische activiteit door de IND.
- Scenario 2B: een toename van 200 EBK-aanvragen op jaarbasis en een toetsing van de beroepsvaardigheden en economische activiteit door de IND.

In de onderstaande tabel wordt per scenario aangegeven hoeveel extra normtijd wordt verwacht bij de behandeling van EBK-zaken, hoeveel FTE benodigd zal zijn voor Klantgroep Zakelijk (behandelaar schaal 7) en voor HTO (schaal 10).

Tabel 7: verwachte extra FTE en personele kosten op jaarbasis in 2023 en 2024²⁵

	Scenario 1A	Scenario 1B	Scenario 2A	Scenario 2B
Aantal EBK-aanvragen in 2022 ²⁶	330	330	330	330
Toename aantal aanvragen op jaarbasis	50	200	50	200
Aantal verwachte aanvragen op jaarbasis	380	530	380	530
Toetsing beroepsvaardigheden en econ. activiteit	UWV	UWV	IND	IND
Verwachte extra normtijd	0,5 uur	0,5 uur	1 uur	1 uur
Extra FTE behandelaar RVN	0,2	0,5	0,3	0,7
Extra FTE HTO	1	2	1	2
Totale extra FTE	1,2	2,5	1,3	2,7
Extra personele kosten op jaarbasis	€ 97.280	€ 198.390	€ 105.850	€ 210.340

4.2.2 Incidentele financiële gevolgen

Kosten communicatie

De benodigde aanpassingen met betrekking tot communicatie vallen binnen het normale budget en hebben geen extra financiële of personele consequenties.

Kosten IV

Metis

De kosten bestaan uit het verwerken en beheren van de wijzigingen in METiS en het opleveren van een eenvoudige rapportage t.b.v. beleidsevaluatie. Uitgaande van de

²⁵ De kosten in deze tabel zijn afgerond.

²⁶ In deze tabel is uitgegaan van de meest recent beschikbare cijfers (aantal EBK-aanvragen op peildatum 1 december 2022). In par. 2.1.2. is uitgegaan van aantallen met peildatum oktober 2022. In die paragraaf zijn de cijfers niet bijgewerkt naar de meest recent beschikbare cijfers, aangezien dat vanwege de opleveringsdatum van het rapport niet meer mogelijk was. Omdat het voor de berekening van de kosten van belang is van de meest recente informatie uit te gaan, is dit onderdeel wel bijgewerkt.

in deze paragraaf 'METiS' geschetste uitgangspunten, en rekening houdend met de onzekerheid op dit moment, is de schatting dat de IND ongeveer 40 uur werk nodig heeft om dit te realiseren. Dit komt neer op ongeveer € 4.000.

INDiGO

In de tabel hieronder zijn de kosten van de wijzigingen voor IV beschreven, deze kosten gelden in zowel scenario 1 als scenario 2.

Tabel 7: Kosten IV bij implementatie van de herziene Richtlijn

Aanpassing	Uren analyse	Kosten analyse	Uren ontwerp	Kosten ontwerp
Ruimere voorwaarden - kwalificatielijst	12	€ 1.278		€ 0
Afwijzing - intrekking - kwalificatielijst	12	€ 1.278		€ 0
Verlening statushouder - kwalificatielijst	8	€ 852		€ 0
Verlening statushouder - lidstaat registratie	12	€ 1.278	8	€ 852
Info uitwisseling lidstaten - registratie	12	€ 1.278	8	€ 852
Aanpassen tekst verblijfpas	20	€ 2.130		€ 0
Langetermijn mobiliteit - beslistermijn	12	€ 1.278		€ 0

Uren bouw	Kosten bouw	Uren test	Kosten test	Totaal uren	Totaalbedrag
16	€ 1.607	16	€ 1.452	44	€ 4.337
16	€ 1.607	16	€ 1.452	44	€ 4.337
8	€ 803	8	€ 726	24	€ 2.381
16	€ 1.607	20	€ 1.815	56	€ 5.551
16	€ 1.607	20	€ 1.815	56	€ 5.551
24	€ 2.410	24	€ 2.178	68	€ 6.718
16	€ 1.607	16	€ 1.452	44	€ 4.337
112	€ 11.248	120	€ 10.890	336	€ 33.212

Opslag beheer 20%	€ 6.642
Opslag opleidingen 10%	€ 3.321
Totaal	€ 43.176
Opslag onvoorzien 15%	€ 6.476
Totaal generaal	€ 49.652

5 Randvoorwaarden en risico's

In dit hoofdstuk worden de randvoorwaarden en de risico's bij implementatie van de herziene richtlijn omschreven. Er wordt apart ingegaan op de handhavingsaspecten en risico's.

5.1 Randvoorwaarden

Tijdig vaststaan van de wet- en regelgeving, het beleid en de uitvoeringswijze

Vóór de start van het implementatietraject moet duidelijk zijn wat er in de Vreemdelingenwet, Buwav en Besluit inburgering wordt opgenomen. Ook aanpassingen in lagere regelgeving (Vreemdelingenbesluit, Voorschrift Vreemdelingen of Vreemdelingencirculaire) moeten vóór het implementatietraject in concept gereed zijn.

Tijdige aanpassing van IV-systemen

Het is van belang dat aanpassingen van IV-systemen voor de implementatiedatum gereed zijn.

Openstaande beleidsvraagstukken en onduidelijkheden

Tijdens de EAUT zijn een aantal onduidelijkheden en openstaande beleidsvraagstukken en onduidelijkheden gesignaleerd waarover helderheid moet zijn voordat het implementatietraject start. Het gaat om de volgende vraagstukken:

- Welke IND-afdeling binnen Klantgroep Zakelijk verantwoordelijk wordt voor het behandelen van de EBK-aanvragen.
- De vraag of scenario 1 uitvoerbaar is voor het UWV, en of in scenario 2 een niet-inhoudelijke check van een eigen verklaring van de referent volstaat.
- Een besluit of EU Mobile of een ander kanaal gebruikt zal worden voor informatie-uitwisseling met andere EU-lidstaten, onder andere voor het vragen van bevestiging van de asielstatus bij de lidstaat waar de vreemdeling internationale bescherming geniet. Indien voor EU Mobile wordt gekozen dient binnen de IND duidelijk te worden welke afdeling voor dit systeem geautoriseerd wordt in het kader van EBK-zaken.
- Een besluit over het opnemen van een machtigingsformulier voor gezinsleden in het aanvraagformulier.

Voorlichting over de wijzigingen

Het is een randvoorwaarde dat alle betrokken partijen (IND-medewerkers, betrokken externe partijen, (erkend) referenten en de vreemdeling) tijdig en helder worden geïnformeerd over de wijzigingen. Het zal duidelijk moeten zijn voor alle betrokkenen wat er verandert en wat de uit te voeren handelingen zijn wanneer de herziene richtlijn wordt geïmplementeerd. Voor erkend referenten moet bekend zijn dat zij na implementatie van de wijzigingen de EBK-aanvraag niet langer als erkend referent kunnen indienen, en dat zij dus een volledige aanvraag moeten indienen. Hiervoor is het van belang dat interne en externe communicatie tijdig wordt aangepast (waaronder aanvraagformulieren en websites).

Tijdig extra beschikbare FTE voor de IND

In zowel scenario 1 als 2 moet tijdig extra FTE beschikbaar worden gesteld voor Klantgroep Zakelijk en voor HTO om de toenemende werklast te kunnen opvangen. Bovendien is voldoende opleidingscapaciteit nodig en moeten betrokken medewerkers tijdig opgeleid en ingewerkt worden.

Uitvragen externe partijen

Nadat er beleidskeuzes zijn gemaakt over welke toets door het UWV moet worden uitgevoerd, dient de IND procesafspraken te maken met het UWV (in scenario 1) over het opvragen van informatie/advies in het kader van EBK-aanvragen. Het is van belang dat vóór implementatie van de wijzigingen duidelijk is wie welke informatie levert en binnen welke termijn. Tevens moet de impact van die afspraken op de IND worden onderzocht. Het is voor de uitvoering door de IND van belang dat het UWV een uitvoeringstoets uitvoert om de gevolgen van scenario 1 voor het UWV in kaart te brengen, evenals de rol van het UWV bij het toetsen van de marktconformiteit van het salaris in gevallen van twijfel, voordat de nieuwe werkwijze van kracht wordt.

Toetsen economische activiteit

Om de handhavingsrisico's ten aanzien van de toets op economische activiteit (zie 5.3.) te minimaliseren dient, naast het vergroten van de capaciteit van HTO, ook duidelijk te worden welke rol de NLA kan spelen bij de handhaving en of daar voldoende capaciteit beschikbaar is. Indien scenario 2 van toepassing is moeten er heldere instructies komen voor medewerkers van Klantgroep Zakelijk voor de toepassing van de toets op economische activiteit bij niet-erkend. Dit zorgt voor een uniforme werkwijze waarbij medewerkers op de juiste manier toetsen. Bovendien geldt dat in het aanvraagformulier duidelijk opgenomen moet worden welke stukken de referent moet overleggen om de voorwaarde van economische activiteit te kunnen toetsen.

Informatie-uitwisseling EU-lidstaten

Om de informatie omtrent asielstatus en EBK uit te kunnen wisselen tussen lidstaten, moet duidelijk zijn op welke wijze en via welke kanalen lidstaten deze informatie uitwisselen, en wie hier binnen de IND voor verantwoordelijk wordt. Dit moet uiterlijk 6 maanden voor implementatie gebeuren.

Een randvoorwaarde voor het gebruik van EU Mobile is dat het format voor informatieverzoeken of meldingen voor EBK tijdig wordt bijgewerkt op basis van de herziene richtlijn. Dit is een taak voor de Europese Commissie.

Intrekking en weigering

Een randvoorwaarde voor Klantgroep Zakelijk om de nieuwe intrekking- en weigeringsgronden te kunnen toepassen, is dat de benodigde informatie wordt geleverd door Belastingdienst, NLA en UWV (scenario 1).

Gezinsleden

Behandelaren moeten op de hoogte zijn dat bij gelijktijdige indiening van de aanvraag door de EBK-houder en diens gezinsleden, er gelijktijdig op de aanvraag moet worden beslist. De aanvragen moeten gegroepeerd worden in INDiGO.

Ook moeten vreemdelingen worden geïnformeerd dat zij hun referent moeten machtigen om een aanvraag voor gezinsleden te kunnen indienen. Dit laatste is een randvoorwaarde voor de vreemdeling om in aanmerking te komen voor gelijktijdige beslissing op de eigen aanvraag en die van gezinsleden.

Langetermijnmobiliteit

Als de IND 30 dagen nadat de complete aanvraag voor langetermijnmobiliteit is ingediend nog geen besluit heeft genomen, is het de EBK-houder wel al toegestaan om werk uit te oefenen in Nederland. Het is van belang dat in dit soort zaken een signaal uitgaat naar NLA, zodat er niet ten onrechte een inspectie wordt opgestart. Dit zou onnodig tijd en middelen kosten en tevens voor hinder zorgen bij de vreemdeling en de werkgever. Dit proces dient nog nader te worden uitgewerkt.

5.2 Risico's

Niet tijdig vastgestelde wetgeving

De aan te passen wetten en besluiten (Vw, Vb, VV, Buwav, BagwEU en Besluit inburgering 2021) moeten uiterlijk 1 mei 2023 zijn vastgesteld. In het geval van vertraging komt de implementatie met deadline van 17 november 2023 in het gedrang.

Vertraging implementatie

Op meerdere onderwerpen bestaat nog onduidelijkheid en/of moet nog besluitvorming komen. Vertraging in deze besluitvorming heeft mogelijke gevolgen voor tijdige implementatie.

Toename complexiteit van aanvragen

Als gevolg van de herziene richtlijn wordt bij EBK-aanvragen meer getoetst. Ook wordt van elke referent een volledige aanvraag gevraagd. Dit heeft impact op de doorlooptijden. De behandeling van elke aanvraag zal namelijk meer tijd kosten. De impact blijft beperkt zolang aan de randvoorwaarden is voldaan. Indien deze processen niet goed ingericht worden, bestaat het risico dat de wettelijke beslistermijn niet gehaald wordt.

Afhankelijkheid externe partijen

Er wordt tijdens de behandeling van een EBK-aanvraag ook meer informatie opgevraagd bij de NLA en het UWV. Dit vergroot de afhankelijkheid van de IND van externe partijen. Ten aanzien van de toets op economische activiteit van de werkgever en de beroepsvaardigheden is de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de IND afhankelijk van de uitkomsten van de uitvoeringstoets door het UWV. Wanneer resultaten niet tijdig bekend zijn, bestaat het risico dat niet tijdig duidelijk wordt of scenario 1 uitvoerbaar is voor het UWV en of hier aanpassingen uit voortvloeien voor de IND.

Ontwikkeling EBK-aanvragen

Omdat het aantal extra EBK-aanvragen onduidelijk is (zie paragraaf 3.1), brengt dit het risico met zich mee dat de IND onvoldoende voorbereid is in het geval van een grote stijging.

Statushouders en informatie-uitwisseling EU-lidstaten

Ten aanzien van informatie-uitwisseling met andere EU-lidstaten zou het knelpunt zich kunnen voordoen dat verschillende kanalen naast elkaar worden gebruikt, bijvoorbeeld deels via EU-Mobile en deels via e-mail. Dit zou ertoe kunnen leiden dat informatieverzoeken of meldingen niet tijdig worden gesignaleerd en er te laat wordt gereageerd.

Op het moment van het schrijven van deze EAUT is het nog niet duidelijk welke directie of afdeling geautoriseerd wordt voor EU-Mobile in het kader van EBK-zaken. Indien hier geen afspraken over worden gemaakt staat dit tijdige implementatie van de herziene richtlijn in de weg.

Het feit dat de IND afgaat op de eigen verklaring van de vreemdeling ten aanzien van de asielstatus en de bevestiging van de betrokken lidstaat niet wordt afgewacht, creëert een risico dat de informatie op de verblijfsvergunning onjuist blijkt. Dit kan aan het licht komen indien de lidstaat alsnog reageert. In dat geval moet het verblijfsdocument worden ingetrokken en opnieuw afgegeven, zonder de opmerking dat de houder bescherming geniet in een bepaalde lidstaat. Ook kan deze situatie spelen indien de vergunning om een andere reden is ingetrokken en de houder moet terugkeren naar de lidstaat waar bescherming is toegekend. Dit risico is volgens SUA en DMB beperkt.

5.3 Handhavingsaspecten- en risico's

Er zijn verschillende handhavingsaspecten- en risico's verbonden aan de implementatie van de herziene richtlijn.

Toetsing vooraf

Als gevolg van de herziene richtlijn wordt er meer vooraf getoetst en wordt van alle referenten een volledige aanvraag gevraagd. Dat heeft impact op de doorlooptijden van aanvraagprocedures en betekent meer werk voor RVN/Klantgroep Zakelijk.

Toetsing op hogere beroepsvaardigheden en economische activiteit van de referent
Hogere beroepsvaardigheden

RVN Klantgroep Zakelijk signaleert een handhavingsrisico bij de toets op hogere beroepsvaardigheden. Er is namelijk nog geen ervaring met een dergelijke toets, en het is onduidelijk hoe beroepsvaardigheden kunnen worden geverifieerd. Ten aanzien van scenario 1 heeft het UWV aangegeven de toets op hogere beroepsvaardigheden niet uit te kunnen voeren op basis van een CV. Ook voor de IND is een inhoudelijke beoordeling van de beroepsvaardigheden niet mogelijk. Voor scenario 2 is daarom de mogelijkheid overwogen om beroepsvaardigheden niet-inhoudelijk te toetsen op basis van een eigen verklaring van de referent.

Echter wordt na de wijzigingen geen onderscheid meer gemaakt tussen erkend en niet-erkend referenten. Het feit dat de eigen verklaring ook van niet-erkend referenten zou worden aangenomen vergroot het risico op misbruik of fraude, omdat in die gevallen niet vooraf de betrouwbaarheid van de referent is vastgesteld. Indien het UWV in scenario 1 ook uitgaat van een eigen verklaring, geldt het zelfde handhavingsrisico als in scenario 2.

Ten aanzien van bovengenoemde risico's geldt de kanttekening dat de aanvragen op grond van beroepsvaardigheden naar verwachting een klein aandeel van de EBK-aanvragen betreft. DMB schat in dat het merendeel van de EBK-aanvragen op grond van een getuigschrift van hoger onderwijs zal worden ingediend, zoals ook in de huidige situatie gangbaar is. Daarnaast is het risico op misbruik beperkt doordat niet alleen eisen worden gesteld aan beroepskwalificaties, maar er tevens een relatief hoog salariscriterium geldt dat in lijn is met de kennismigrantenregeling.

Economische activiteit

Ook bij deze toets signaleert RVN Klantgroep Zakelijk een potentieel handavingsrisico in beide scenario's (toetsing door UWV of door IND). Ervaring met deze toets bij andere verblijfsregelingen toont volgens Klantgroep Zakelijk aan dat de controle op economische activiteit bij niet-erkend referenten niet voldoende is om misbruik te voorkomen. Dit misbruik kan vaak enkel worden aangetoond met inspectiebezoeken op de werkplek en met een bezoek aan de woning van de vergunninghouder. In het geval er geen economische activiteit is, dan wordt namelijk verwacht dat de vergunninghouder niet op de werkplek is, maar thuis.

Bovendien concentreert controle zich nu voornamelijk op erkend referenten, waardoor bij verschillende instanties onvoldoende capaciteit is voor handhaving bij niet-erkend referenten. Een voorwaarde voor het voorkomen van dit risico is dat meer capaciteit beschikbaar komt bij HTO voor handhaving van niet-erkend referenten. HTO houdt momenteel met name toezicht op erkend referenten, controle bij niet-erkend referenten vindt enkel plaats als er signalen binnen komen. HTO verwacht hiervoor extra FTE nodig te hebben.

Voor beide risico's geldt dat het inzetten op handhaving achteraf leidt tot hogere werklust bij NLA, UWV (in scenario 1) of Klantgroep Zakelijk (in scenario 2) en HTO.

Voor deze toetsen wordt aangesloten bij de werkwijze voor ICT-aanvragen. Momenteel loopt nog een evaluatie over de aanscherping van de voorwaarden voor ICT-aanvragen die in oktober 2021 heeft plaatsgevonden. Indien de werkwijze voor ICT-aanvragen als gevolg van de evaluatie worden aangepast, heeft dit mogelijk ook gevolgen op de voorwaarden voor de EBK-regeling.

Definitie economische activiteit

Ook is er een aandachtspunt bij het checken van de economische activiteit van de werkgever. Volgens HTO en HIK is de definitie van 1 FTE, die momenteel geldt voor ICT-zaken, ontoereikend. Andere relevante aspecten die zouden kunnen worden gecheckt zijn: wordt er ook feitelijk werk verricht? Verblijft de werknemer in Nederland? Is er sprake van Nederlandse klanten? Wordt de werknemer uitbetaald op een bankrekening die op zijn naam staat?

Bij ICT-aanvragen wordt sinds kort om de functie en werklocatie gevraagd. Dit vergemakkelijkt de controle door HTO en NLA. HTO en HIK raden aan dit ook op het aanvraagformulier voor EBK op te nemen.

Onderneming opgericht om mobiliteit te faciliteren

Volgens de herziene richtlijn dient de EBK-aanvraag te worden afgewezen indien de onderneming is opgericht of opereert met als voornaamste doel de toegang van onderdanen van derde landen te faciliteren. In het aanvraagformulier wordt een verklaring opgenomen dat het bedrijf niet enkel is opgericht om de toegang van vreemdelingen te faciliteren. Dit geeft een handvat voor handhaving achteraf, omdat dan ingetrokken kan worden op basis van het verstrekken van onjuiste gegevens. Hiermee wordt aangesloten bij de ICT-regeling.

Referenten

Voor het uitoefenen van toezicht door de IND is het van belang dat er bij de aanvraag door de vreemdeling een "referentverklaring" is bijgevoegd, waarin de referent verklaart dat hij op de hoogte is van de rechten en plichten en zich daar aan zal houden. Doordat bij EBK-aanvragen geen voordelen meer kunnen worden ontleend aan erkenning bij de IND is de verwachting dat naar verhouding meer aanvragen zullen worden ingediend door niet-erkend referenten. Een aandachtspunt hierbij is dat antecedenten van bestuurders bij niet-erkend referenten niet worden gecheckt. Hierdoor is minder zicht op de betrouwbaarheid van de referent.

Statushouders andere lidstaten

Er zijn geen specifieke handhavingsrisico's verbonden aan de uitbreiding van de EBK naar statushouders.

Arbeid als zelfstandige

De EBK-houder mag als nevenwerkzaamheid arbeid als zelfstandige uitvoeren zonder tewerkstellingsvergunning, zolang EBK hoofdarbeid blijft. Deze regel werd door Nederland al gehanteerd, maar is nu ook opgenomen in de herziene richtlijn. Klantgroep Zakelijk (RVN) en HTO raden aan om duidelijk te zijn naar de aanvrager over wat wel en niet is toegestaan, bijvoorbeeld door een definitie van het begrip 'hoofdarbeid' te introduceren. Zonder deze definitie zou er een risico zijn van willekeur bij beslissers en onzekerheid bij vreemdelingen die nevenwerkzaamheden willen uitvoeren. DMB, SZW en SUA achten dit risico aanvaardbaar aangezien het werk waarvoor de EBK is verleend aan een looncriterium moet voldoen, waardoor het onwaarschijnlijk is dat dit niet langer de hoofdwerkzaamheden zijn.

6 Conclusie

Met deze EAUT zijn de uitvoeringsgevolgen voor de IND van de implementatie van de herziene Europese kennismigrantenrichtlijn (2021/1883) in kaart gebracht. Als gevolg van de implementatie van de richtlijn wijzigt het Nederlandse beleid ten aanzien van de Europese blauwe kaart als volgt:

1. Het salariscriterium wordt verlaagd in lijn met de KM-regeling en er gaat een lager salariscriterium gelden voor recent afgestudeerden.
2. De minimale duur van de arbeidsovereenkomst wordt ingekort naar 6 maanden.
3. Het wordt mogelijk een EBK aan te vragen op grond van hogere beroepsvaardigheden.
4. Statushouders komen in aanmerking voor een EBK.
5. De standaard geldigheidsduur van de verblijfsvergunning wordt 5 jaar.
6. Er worden weigerings- en intrekkinggronden geïntroduceerd of aangepast met betrekking tot:
 - a. De toegestane periode van werkloosheid alvorens tot intrekking wordt overgegaan;
 - b. De toets of de werkgever diens wettelijke verplichtingen is nagekomen;
 - c. De economische activiteit of het faillissement van de werkgever;
 - d. Het nakomen van de meldplicht bij wijziging van werkgever;
 - e. Situaties waarin de onderneming van de werkgever is opgericht of opereert met het voornaamste doel de toegang van vreemdelingen te faciliteren.
7. Alle referenten dienen een volledige aanvraag in, dit geldt ook voor erkend referenten. Ook is de versnelde toelatingsprocedure niet meer aan de orde voor EBK-aanvragen.
8. Kortetermijnmobiliteit (≤ 90 dagen) voor werkgerelateerde activiteiten wordt mogelijk.
9. Langetermijnmobiliteit (> 90 dagen) wordt mogelijk na 12 maanden verblijf als EBK-houder in een lidstaat. Gezinsleden mogen zich voegen bij de EBK-houder.
10. Er gaan kortere wettelijke beslistermijnen gelden voor gezinsleden van EBK-houders.
11. Meer verblijfsgronden tellen mee voor de verblijfsopbouw die benodigd is voor overgang naar de status EU-langdurig ingezetene.

Op **negen onderdelen** worden de wijzigingen **uitvoerbaar** geacht, **mits** aan de in paragraaf 5.1 genoemde randvoorwaarden wordt voldaan.

Bij **twee wijzigingen** worden echter knelpunten voorzien: het betreft de toetsing van één van de nieuwe intrekking- en weigeringsgronden, namelijk de voorwaarde dat de werkgever economische activiteit uitoefent en het betreft toetsing van de beroepsvaardigheden van de EBK-aanvrager. Specifiek voor deze twee wijzigingen zijn met de EAUT twee scenario's in kaart gebracht. In **scenario 1** wordt het UWV om advies gevraagd inzake beide toetsen. In **scenario 2** wordt de beoordeling van de twee voorwaarden bij de IND zelf belegd.

In beide scenario's geldt voor de beoordeling van economische activiteit dat bij aanvragen ingediend door referenten die erkend zijn door de IND, de erkenning wordt meegewogen. In die gevallen is de continuïteit en solvabiliteit van de onderneming immers al vastgesteld. Ten aanzien van de toets op economische activiteit bij niet-erkend referenten geldt in beide scenario's een handhavingsrisico.

De uitvoerbaarheid van de toets op economische activiteit en de hogere beroepsvaardigheden in scenario 1 is nog **onbekend**. Dit dient door het UWV vast te worden gesteld in een uitvoeringstoets. Ook is nog onbekend hoe in scenario 1 de toets op hogere beroepsvaardigheden door het UWV wordt vormgegeven. Afhankelijk van de werkwijze geldt een handhavingsrisico. De **handhaafbaarheid** van de wijzigingen door de IND in scenario 1 is afhankelijk van de mogelijke werkwijze die uit de uitvoeringstoets blijkt.

De toets op economische activiteit in scenario 2 is **uitvoerbaar**, mits aan de randvoorwaarden is voldaan (zie par. 5.1.). De beoordeling van beroepsvaardigheden in scenario 2 is echter **niet uitvoerbaar** wegens een **te groot handhavingsrisico**. Een inhoudelijke beoordeling van de beroepsvaardigheden is voor de IND niet mogelijk, gezien de complexiteit bij het vaststellen van relevante ervaring voor een specifieke functie en het feit dat dit niet tot de kerntaken van de IND behoort. Wel zou een beoordeling kunnen worden uitgevoerd op basis van een eigen verklaring van de referent. Het feit dat deze eigen verklaring ook van niet-erkend referenten zou moeten worden aangenomen, van wie de betrouwbaarheid niet vooraf is vastgesteld, brengt echter een te groot handhavingsrisico met zich mee.

Impact op de IND

Als gevolg van de wijzigingen wordt in EBK-zaken meer vooraf getoetst en wordt van alle referenten een volledige aanvraag gevraagd. Hierdoor neemt de complexiteit van beslisprocedures toe. Ook gaan kortere wettelijke beslistermijnen gelden voor gezinsleden van EBK-houders en wordt een stijging van het aantal EBK-aanvragen verwacht. De normtijd voor de behandeling van aanvragen zal daarom toenemen met een halfuur in scenario 1 en met een uur in scenario 2. Dit resulteert in een normtijd van respectievelijk 2,5 uur (scenario 1) en 3 uur (scenario 2). Bovendien worden meer aanvragen verwacht. Dit heeft personele impact op RVN Klantgroep Zakelijk. Wel wordt ingeschat dat na de wijzigingen de EBK-aanvragen net als in de huidige situatie door behandelaars (schaal 7) kunnen worden afgedaan.

Ook zijn er handhavingsrisico's verbonden aan de toets op economische activiteit en de toets op hogere beroepsvaardigheden (in beide scenario's), en aan een mogelijke verschuiving van EBK-aanvragen naar niet-erkend referenten. Dit heeft personele impact op HTO.

Tot slot dienen er kleine en middelgrote aanpassingen in IV-systemen te worden gedaan. Dit brengt kosten met zich mee. Daarnaast zijn wijzigingen nodig in werkinstructies, informatieberichten, aanvraag- en meldingsformulieren. Ook informatie op de IND-website en voorlichting richting de aanvrager moeten worden

aangepast. Deze aanpassingen kunnen binnen de reguliere werkzaamheden van de afdelingen Corporate en Klantcommunicatie worden gedaan.

De impact op overige afdelingen en directies is beperkt.

Personele impact en kosten

In dit rapport wordt uitgegaan van twee scenario's voor de ontwikkeling van het aantal EBK-aanvragen als gevolg van de wijzigingen. In beide scenario's is sprake van een stijging van het aantal aanvragen, omdat de afgelopen jaar een stijgende trend te zien is en de herziene richtlijn een aantal versoepelingen met zich meebrengt. In scenario A wordt uitgegaan van 50 extra aanvragen per jaar in 2023 en 2024, en in scenario B van 200 extra aanvragen per jaar in 2023 en 2024.

In combinatie met de twee scenario's voor het toetsen van beroepsvaardigheden en economische activiteit (scenario 1 en 2), kan de personele impact als volgt worden weergegeven:

Tabel 8: Benodigde extra FTE per scenario

	Scenario 1A	Scenario 1B	Scenario 2A	Scenario 2B
RVN Klantgroep Zakelijk	0,2	0,5	0,3	0,7
HTO	1	2	1	2
Totaal	1,2	2,5	1,3	2,7

In elk scenario is dus extra FTE nodig voor de IND. In scenario B is meer FTE benodigd dan in scenario A, maar dit is nog steeds **beperkt**. De totale ingeschatte benodigde capaciteit wordt dan ook **haalbaar** geacht.

De verwachte structurele personele kosten voor de IND zijn als volgt:

Tabel 9: Personele kosten op jaarbasis per scenario

	Scenario 1A	Scenario 1B	Scenario 2A	Scenario 2B
Personele kosten IND op jaarbasis	€ 97.280	€ 198.390	€ 105.850	€ 210.340

De IV-aanpassingen worden ingeschat op € 49.650 voor de IND (INDiGO). Voor METiS worden de kosten ingeschat op € 4.000. De benodigde aanpassingen met betrekking tot communicatie vallen binnen het normale budget en hebben geen extra financiële of personele consequenties.

Impact op de aanvrager

Na implementatie gelden voor alle referenten dezelfde voorwaarden bij het indienen van de EBK-aanvraag. Zo moet ook de erkend referent een volledige aanvraag indienen (dat is nu niet het geval) en geldt geen kortere procedure voor erkend

referenten. Dit heeft impact op de referent maar is naar verwachting goed uitvoerbaar zolang aan de randvoorwaarden, met name tijdige en heldere informatievoorziening, is voldaan. Voorlichting is ook van belang voor het doenvermogen van de vreemdeling. Dit geldt vooral voor twee nieuwe elementen in de EBK-regeling: toelating op grond van hogere beroepsvaardigheden en het in aanmerking komen van statushouders.

Om referenten in staat te stellen gelijktijdig een aanvraag voor gezinsleden in te dienen – zodat hier gelijktijdig op kan worden beslist – is het van belang dat zij worden gemachtigd door de vreemdeling. Een mogelijkheid die dit proces kan vereenvoudigen en het doenvermogen van de vreemdeling ten goede komt, is het standaard toevoegen van een machtigingsformulier aan het aanvraagformulier.

Randvoorwaarden

De belangrijkste randvoorwaarden voor tijdige implementatie zien erop dat er duidelijkheid moet komen over openstaande vraagstukken (zie paragraaf 5.1) en het tijdig vaststaan van wet- en regelgeving (voor lagere regelgeving in concept). Voor het aanpassen van IV-systemen is het van belang dat aan deze randvoorwaarden uiterlijk in april 2023 is voldaan. Hiertoe dient ook een besluit te worden genomen over de adviesrol van het UWV inzake de toets op hogere beroepsvaardigheden en economische activiteit (in scenario 1), en in gevallen van twijfel op de marktconformiteit van het salaris. Het is voor de uitvoering door de IND van belang dat het UWV een uitvoeringstoets uitvoert voordat de nieuwe werkwijze van kracht wordt.

Daarnaast zullen alle betrokken partijen (IND-medewerkers, referenten, aanvragers en externe partijen) vóór implementatie op de hoogte moeten zijn van de wijzigingen. De IND dient procesafspraken te maken met de NLA en het UWV over het opvragen van informatie en advies en de termijn daarvoor in EBK-procedures. Ook dient de benodigde extra capaciteit bij RVN en HTO op tijd te zijn geworven en opgeleid. Indien aan de randvoorwaarden wordt voldaan, kunnen de benodigde aanpassingen binnen de IND vóór 17 november 2023 gereed zijn.

Indien niet aan de randvoorwaarden is voldaan is er een risico op vertraging. Ook kunnen zich dan knelpunten voordoen in de afhankelijkheid van de IND van externe partijen en in de communicatie met andere EU-lidstaten in EBK-zaken.

Bijlage I Opdrachtbrief

Directeur-Generaal Immigratie- en Naturalisatiedienst
Mevrouw R. Maas
Rijnstraat 8
251SXP Den Haag

Datum: 29 augustus 2022
Onderwerp: EAUT implementatie herziene richtlijn kennismigranten
Kenmerk: 4175278

Geachte heer/mevrouw,

Op 17 november 2021 is de herziene EU-richtlijn kennismigranten, oftewel Richtlijn (EU) 2021/1883, beter bekend als de 'Europese Blauwe Kaart' (EBK), in werking getreden. De richtlijn regelt de voorwaarden voor toegang en verblijf van kennismigranten in de Europese Unie. De implementatie in nationale wet- en regelgeving moet uiterlijk 17 november 2023 voltooid zijn. Dit heeft gevolgen voor de IND. Ik wil u vragen middels een ex ante uitvoeringstoets (EAUT) deze te onderzoeken en in kaart te brengen.

De gevolgen raken aan een groot aantal aspecten van de uitvoeringspraktijk van de IND. Zo dient de IND rekening te houden met aanpassing van salariscriteria en beslistermijnen, maar ook met gewijzigde gronden voor weigering, intrekking en niet-verlenging. Hierover zullen (nieuwe) afspraken gemaakt moeten worden met het UWV, de Belastingdienst en de Nederlandse Arbeidsinspectie. Nieuw is eveneens dat hogere beroepsvaardigheden in voorkomende gevallen meegewogen moeten worden bij de beoordeling van een aanvraag.

Er is sprake van overgangsrecht. De huidige kennismigrantenrichtlijn blijft van toepassing op aanvragen die zijn ingediend vóór de implementatie van de herziene richtlijn. Dit betekent dat de IND de eerste maanden na 17 november 2023 op deze aanvragen feitelijk nog beslist op grond van de huidige kennismigrantenrichtlijn, en op latere aanvragen beslist op grond van de herziene richtlijn. In geval van handhaving en toezicht zal het naast elkaar bestaan van de twee regimes naar verwachting nog langer voortduren.

De ontwerpwet en het ontwerpbesluit ter wijziging van respectievelijk de Vreemdelingenwet 2000 en het Vreemdelingenbesluit 2000 zijn in conceptvorm gereed. Dat geldt eveneens voor het conceptbesluit ter wijziging van het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen, waarvoor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verantwoordelijkheid draagt. De EAUT kan op basis van deze conceptteksten, als bijlage aan deze brief toegevoegd, worden uitgevoerd.

Ik verzoek u om door middel van een EAUT de volgende vragen te beantwoorden:

1. Welke uitvoeringstechnische, personele en IT-gerelateerde consequenties heeft implementatie van de herziene kennismigrantenrichtlijn voor de IND?
2. Zijn de benodigde aanpassingen uitvoerbaar en handhaafbaar? Zo ja, op welke wijze en (eventueel) onder welke voorwaarden?
3. Wat zijn de financiële effecten (kosten en/of besparingen) van de implementatie voor de IND (zowel structureel als incidenteel)?
4. Welke risico's en knelpunten zijn te verwachten bij implementatie van de herziene Europese kennismigrantenrichtlijn?
5. Welke onderdelen van de Vreemdelingencirculaire 2000 en welke werkinstructies dient de IND aan te passen?
6. Kunnen de benodigde aanpassingen binnen de IND vóór 17 november 2023 gereed zijn?

Ik verzoek u om mij het EAUT-rapport uiterlijk 31 december 2022 te doen toekomen.

Hoogachtend,

B.J.Th. ter Heerdt
directeur-generaal Migratie (wnd.)

Bijlage II: Standaard vragenlijst EAUT

De vragen in deze vragenlijst kunnen als hulpmiddel gebruikt worden bij een EAUT. De vragen kunnen bij een EAUT doorlopen worden en indien relevant beantwoord worden. Deze vragenlijst is niet bedoeld als een onuitputtelijke vragenlijst. Naast deze vragen kunnen gelet op de betreffende EAUT of door de vragen die in de opdrachtbrief gesteld worden ook andere vragen relevant zijn.

A. Organisatie

- Zijn de voorziene aanpassingen van het beleid zo geformuleerd dat procedures, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken helder gedefinieerd zijn?
- Welke gevolgen heeft de aanpassing van de wet voor de inrichting van de organisatie?
- Welke gevolgen heeft de aanpassing van de wet voor de indeling van werkprocessen (administratieve organisatie)?

B. Personeel en opleiding

- Welke gevolgen zijn er voor de verschillende soorten werkzaamheden, werklast, activiteiten bij de uitvoeringsorganisatie?
- Zijn er consequenties voor het aantal medewerkers (uitgedrukt in fte's)?
- Zijn er consequenties voor de functieprofielen/soorten functies?
- Zijn er gevolgen voor de middenloonsom van salarissen?
- Zijn er voldoende personele mogelijkheden voor uitvoering en handhaving?
- Welke opleidings-, wervings- en selectieactiviteiten zijn noodzakelijk?

C. Techniek en automatisering

- Zijn er voldoende technische mogelijkheden voor uitvoering en/of handhaving?
- Welke informatie moet er in (geautomatiseerde) systemen geregistreerd en gerapporteerd worden voor bijvoorbeeld de beleidsevaluatie?
- Welke aanpassingen in (geautomatiseerde) systemen zijn noodzakelijk om te kunnen registreren en te rapporteren (INDiGO en Metis)? Zijn de systemen voldoende op elkaar afgestemd (zowel intern als extern met andere ministeries en/of uitvoeringsorganisaties)?
- Wat zijn de ICT-gevolgen voor de gehele keten?

D. Huisvesting

- Zijn aanpassingen van huisvesting noodzakelijk?
- Zijn er andere infrastructurele aanpassingen nodig?
- Zijn er incidentele en structurele kosten aan de aanpassingen verbonden?

E. Externen

- Welke gevolgen zijn er voor inhuur van gespecialiseerde diensten, zoals medici, tolken, advocatuur etc.?
- Zijn er kostprijzen te geven voor inhuur van derden?

F. Financieel overzicht

- Zijn er integrale kostprijzen te geven per categorie procedure/zaak?
- Welke totale financiële incidentele gevolgen zijn er (uitgedrukt in euro's)?
- Welke totale financiële structurele gevolgen zijn er (uitgedrukt in euro's)?

- Wat is het totale kostenoverzicht uitgesplitst naar structurele en incidentele kosten en naar kostensoorten (zoveel mogelijk gedifferentieerd)?

G. Doorlooptijden

- Wat is de impact van de wijziging op de duur van verschillende processtappen?
- Welke invloed heeft de wijziging op de behandelduur van zaken (doorlooptijden)?
- Welke impact heeft de wijziging op het behalen van de wettelijke beslistermijnen?
- Welke impact heeft de wijziging op voorraden en mogelijke achterstanden?

H. Keteneffecten bij instanties buiten de uitvoeringsorganisatie

- Welke instanties zijn binnen de keten direct verbonden met de organisatie?
- Wat zijn de kritische factoren voor een optimale afstemming in de keten?
- Zijn er activiteiten die gezamenlijk met andere partners in de keten kunnen worden ondernomen (bijv. opleiding/werving personeel) en zo ja op welke manier zou hieraan uitvoering kunnen worden gegeven?

I. Effecten voor de klant

- Wat zijn de gevolgen van de voorgestelde wijzigingen in de wet- en regelgeving voor de klant?
- Wat gaan de klanten van de IND (vreemdelingen, referenten) merken van de voorziene aanpassingen van het beleid?
- Is de invoering van de voorgestelde wijzigingen uitvoerbaar voor de klant en welke knelpunten zijn hiertoe te verwachten?
- Welke communicatie naar de klant is noodzakelijk?

J. Invoering

- Welke problemen worden voorzien die samenhangen met de invoering van de nieuwe wet: termijn van invoering, aanloop, overgangsregeling, werkvoorraden en achterstanden?
- Welke lagere en/of aanvullende regelgeving is noodzakelijk?
- Welk systeem van (tussentijdse) evaluatie is gewenst?
- Welke informatievoorziening aan welke partijen is noodzakelijk?

K. Randvoorwaarden en risico's

- Zijn er randvoorwaarden voor de organisatie verbonden aan een verantwoorde uitvoering van de wet?
- Wat zijn de belangrijkste risico's verbonden aan de invoering van de wet?

Bijlage III: Betrokken partijen bij de EAUT

De gegevens zijn verzameld tijdens (digitale) interviews met de deelnemers. Sommige deelnemers zijn gevraagd schriftelijke conceptteksten aan te leveren. Bovendien is het projectteam (alle deelnemers tezamen) eenmaal digitaal bijeengekomen voor de startbijeenkomst en eenmaal fysiek voor de snelkookpansessie. Tijdens de bijeenkomsten interviews is gesproken over mogelijke uitvoeringsgevolgen voor de verschillende organisatieonderdelen, wat de personele gevolgen zijn, wat nodig is voor de implementatie, en waar mogelijke risico's en knelpunten zitten. Naast de interviews heeft structureel overleg tussen opdrachtgever DMB en SUA ARVN plaats gevonden. Het conceptrapport is in totaal tweemaal aangeboden aan het projectteam voor aanvullingen en wijzigingen.

Tabel 8 – Overzicht van deelnemende directie en organisatieonderdelen van de IND.

Directie	Organisatieonderdeel
Directie Strategie- en Uitvoeringsadvies (SUA)	Afdeling Integraal Advies Regulier Verblijf en Nederlanderschap (ARVN)
Directie Juridische Zaken (JZ)	Specialistische Teams (ST)
Directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap (RVN)	-Klantgroep Zakelijk -Afdeling Business Innovation & Support (BIS), Team Projecten, Regie & Advies (PR&A)/vakgroep Implementatie coördinatoren
Directie Dienstverlening (DV)	-Team Klantcommunicatie (KC) -Team Corporate Communicatie (CC) -Handhaving, Toezicht en Onderzoek (HTO) -Handhaving Informatie Knooppunt (HIK) -Team Zakelijk Beheer (TZB) -Team Zakelijk Relatiemanagement (TZRM)
Directie Bedrijfsvoering	-Afdeling Financiën en Business Informatie (FBI): -Team Business Control (BC) -Team Business Informatie Centrum (BIC) -Afdeling IV ontwikkeling

Tabel 9 – overzicht deelnemende externe partijen

<i>Directie Migratiebeleid</i>
<i>Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)</i>
<i>Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)</i>

Dit is een uitgave van de
Immigratie- en Naturalisatiedienst
www.ind.nl

Februari 2023